
DEN REGNSKABSMÆSSIGE BEHANDLING AF VIRKSOMHEDSSAMMENSLUTNINGER

Med særligt fokus på koncerninterne fusioner og det retvisende billede

13. MAJ 2024

HDR 2. REGNSKAB OG ØKONOMISTYRING
AFGANGSPROJEKT 2024

Julie Stoltz, Studienr: 20221829

Vejleder: Allan Paulsen

Forord

Dette projekt er udarbejdet som det afsluttende projekt på HDR på Aalborg Universitet 2024. Formålet med projektet er at kunne få en større viden, som er relevant i mit daglige virke som revisor. Desuden skal projekt være med, til at dokumentere mine færdigheder i at anvende videnskabelige teorier og metoder i forbindelse med et fagligt emne.

Jeg har valgt i det afsluttende projekt at skrive om ” *Den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger med særligt fokus på koncerninterne fusioner, og det retvisende billede*”. I projekt vil der være særligt fokus på koncerninterne fusioner, og hvilke af metoderne som giver det mest revistende billede.

Aalborg, d. 13. maj 2024

Julie Stoltz

Indholdsfortegnelse

Abstract	3
1. Indledning.....	4
2. Problemformulering	5
3. Afgrænsning	6
4. Metode.....	7
6. Lovens opbygning og de grundlæggende krav til årsrapporten	8
7. Definition af virksomhedssammenslutninger	14
8. Metode til virksomhedssammenslutninger og koncerninterne virksomhedssammenslutninger	17
8.1 Lovens hovedregel: Overtagelsesmetoden	18
8.2 Alternativ 1: Sammenlægningsmetoden	23
8.3 Alternativ 2: Book value-metoden	25
9. Præsentation og oplysningskravet ved virksomhedssammenslutninger.....	27
10. Case i opgaven	31
11. Koncernintern fusion mellem SPJ Aalborg A/S og Beton & Metal A/S	34
12. Konklusion	44
13. Litteraturliste	49
14. Bilagsoversigt.....	50
Bilag 1 - Figur 1. ”Egen kilde”	51
Bilag 2 - Figur 2. Kilde: PWC, artikler 2024	52
Bilag 3 - Figur 3. Kilde EY “ indsigt i årsregnskabsloven”, 10 udgave 2023/24, side 50	53
Bilag 4.- Figur 4. Kilde: Egen kilde ” Sammenlægningsmetoden”	54
Bilag 5 - Figur 5. Kilde: Egen kilde ” Overtagelsesmetoden”	55
Bilag 6. - Figur 6. Kilde: Egen kilde– ” koncernoversigt”	56

Abstract

When you as a company choose to merge, it is a big financial decision and investment. It is a decision that can help create a competitive advantage. One advantage is to get a larger market share, and thus have better conditions for higher earnings. In connection with the introduction of Amendment No. 738 of 1 June 2015, the Danish Business Authority has clarified the relationship between the Danish Financial Statements Act and IFRS 3 to the Danish Financial Statements Act, as well as provided examples of simple business combinations. In connection with a business combination, it is important that the annual report after the merger still gives a true and fair picture of the company's financial situation.

Based on my work as an accountant, I often see in practice that it is difficult to navigate around how a business combination should be treated, as well as what methods can be used and how it should be presented in the external accounts.

The project will examine the accounting treatment of business combinations, with a focus on the most accurate picture. A business combination can take place by the takeover method, the merger method, the book value-method, the aggregation method, and the group method where there are vertical and reverse vertical mergers.

The accounting treatment of business combinations and the methods will be described as the first in the project, as this is considered to form the necessary background knowledge to be able to understand and analyze the remaining part of the project.

A business combination can be carried out by various methods, including, among others, mergers, and acquisitions, share exchanges and asset transfers. The project is based on a merger in groups between two subsidiaries, and therefore it is delimited for all other intragroup business combinations.

There will be two fictitious companies in the project. The case companies deal with two subsidiaries where the focus will be on advantages and disadvantages within intra-group business combinations.

Before a company must make a choice of method, thorough considerations must be made in relation to what is most appropriate for the company to use. Every situation requires an individual assessment of the company and its specific circumstances to choose the most appropriate method of dealing with business combinations.

1. Indledning

I de seneste år har den danske økonomi været præget af usikkerheder, og mange virksomhedsejere har været bekymret for hvilken betydning den økonomiske situation ville have for deres virksomhed. Den økonomiske usikkerhed har været en af de helt store vækstbarriere i 2023. En undersøgelse fra DI's virksomhedspanel viser, at 30% af virksomhederne ser usikkerhed som den helt store eksterne vækstbarriere i 2023¹.

I forbindelse med koncernetablering og virksomhedsovertagelser er der tale om virksomhedssammenslutninger, hvor der sammenlægges to eller flere separate enheder eller virksomheder, sammen til en rapporterende enhed. En virksomhedssammenslutning kan ske ved køb af kapitalandele og køb af nettoaktiver.

Når man som virksomhed vælger, at der skal ske en sammenslutning, er det en stor økonomisk beslutning og investering. Det er en beslutning, som kan være med til at skabe en konkurrencemæssig fordel. En fordel er at få en større markedsandel, og dermed have bedre forudsætninger for en større indtjening. I forbindelse med en virksomhedssammenslutning er det vigtigt, at årsrapporten efter sammenslutningen stadigvæk giver et retvisende billede af den økonomiske situation i virksomheden.

Den generelle udvikling på regnskabsområdet går virkelig stærkt og der bliver løbende udsendt større eller mindre ændringer til IFRS-standarder², og der har været en udvikling de seneste år i retning af, at Erhvervsstyrelsen fortolkninger i højere grad bygger på de gældende IFRS-standarder der er. Udviklingen kan give en række udfordringer i forhold til hvad man skal anvende af fortolkningsbidrag. På visse områder ønsker man ikke at gøre brug af IFRS-standarder men derimod Erhvervsstyrelsen fortolkninger – dette kan være med til at der opstår en række tvivlsspørgsmål. Erhvervsstyrelsen har på det seneste udsendt en række notater, vejledninger og udtagelser til brug for fortolkningen af årsregnskabsloven³.

I forbindelse med indførslen af lovændring nr. 738 af 1. juni 2015 har Erhvervsstyrelsen tydeliggjort forholdet mellem årsregnskabsloven og IFRS 3 til årsregnskabsloven⁴, samt givet eksempler på simple virksomhedssammenslutninger.

¹ Usikkerhed er den helt store vækstbarriere i 2023 - DI (danskindustri.dk)

² EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 43

³ [Årsregnskabsloven § 11 \(danskelove.dk\)](#)

⁴ Forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3) | erhvervsstyrelsen.dk

Som regnskabslæser skal man altid tjekke regnskabspraksis, da man i dette afsnit vil få en forståelse af hvordan virksomheden håndterer den regnskabsmæssig indregning og måling samt en beskrivelse af de anvendte metoder i forbindelse med regnskabsudarbejdelen.

2. Problemformulering

Gennem mit virke som revisor, har jeg erfaret, at virksomhedssammenslutninger er et kompliceret område, da det kan håndteres på flere måder. Uanset hvilken metode man vælger at anvende, er man underlagt årsregnskabslovens bestemmelser om, at regnskabet skal give et retvisende billede af virksomhedens aktiver og passiver, samt finansielle stilling og resultat⁵. Ud fra mit virke som revisor ser jeg ofte i praksis, at det er svært at navigere rundt i, hvordan en virksomhedssammenslutning skal behandles samt hvilke metoder man kan anvende, og hvordan det skal præsenteres i det eksterne regnskab. Projektet vil undersøge den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger, med fokus på det mest retvisende billede.

Med udgangspunkt i ovenstående leder det mig frem til nedenstående problemstilling:

”Den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutningen med særligt fokus på koncerninterne fusioner, og det retvisende billede”.

Problemformulering vil blive besvaret ud fra følgende underspørgsmål:

1. Hvilken af de tre regnskabsmæssige metoder giver det mest retvisende billede jf. årsregnskabslovens § 11?
2. Er der en af metoderne man som virksomhedsovertager (bestemmer) foretrækker at der anvendes?
3. Hvilken risikofaktor kan der være forbundet med virksomhedssammenslutninger?

Den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger og metoderne vil blive beskrevet som det første i projektet, da dette vurderes at danne den nødvendige baggrundsviden, for at kunne forstå, og analysere den resterende del af projektet.

⁵ [Årsregnskabsloven § 11 \(danskelove.dk\)](https://www.danskelove.dk/Arbejdsmarkedslovgivning/Arbejdsmarkedsloven/Arbejdsmarkedsloven-2017-06-01/Arbejdsmarkedsloven-2017-06-01-11)

3. Afgrænsning

I projektet vil der blive anvendt almindelige begreber og udtryk inden for eksternt regnskab. Målgruppen for projektet er primær vejleder og censor. Det er en forudsætning at læser har kendskab til fagtermer som der er blevet undervist i på HD-studiet samt kendskab til almindelige regnskabs- og revisionstermer. Der vil blive anvendt forkortelser i forbindelse med referering til lovgivning. Følgende forkortelser er anvendt:

- ÅRL, årsregnskabsloven
- IFRS, International Financial Reporting Standards

Den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger vil ske efter årsregnskabslovens bestemmelser for virksomheder omfattet af regnskabsklasse B.

For at kunne holde fokus på ovennævnte problemformulering, og projektets formelle krav har det været nødvendigt at afgrænse projektet. Projektet afgrænses til at omhandle virksomhedsformen "aktieselskab" og derfor vil det ikke omhandle de muligheder og begrænsninger der er ved andre virksomhedsformer.

Case-virksomhederne omhandler to dattervirksomheder, hvor der vil være fokus på fordele og ulemper inden for koncerninterne virksomhedssammenslutninger, og ikke de eksterne virksomhedssammenslutninger. Dog vil der kort være en beskrivelse af eksterne virksomhedssammenslutninger i forbindelse med de øvrige teorier.

En virksomhedssammenslutning kan ske ved overtagelsesmetoden, sammenlægningsmetoden, book value-metoden og koncernmetoden hvor der er lodrette og omvendt lodrette fusioner. Grundet projekts omfang og problemformulering, vil der ikke blive gennemgået koncernmetoden.

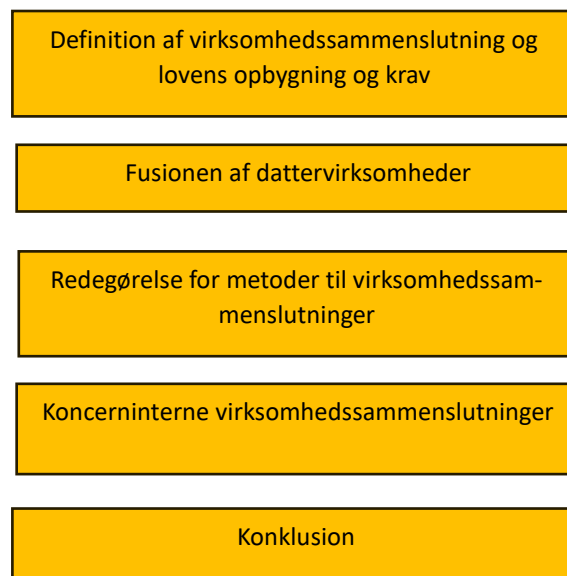
En virksomhedssammenslutning kan foretages ved forskellige metoder, herunder blandt andet fusion og opkøb, aktieombytning og tilførsel af aktiver. Projektet tager udgangspunkt i en fusion i koncerner mellem to dattervirksomheder, og derfor afgrænses der for alle andre koncerninterne virksomhedssammenslutninger. Desuden afgrænses der for alt hvad der omhandler love og regler inden for moms- og skattemæssige forhold, i forbindelse med virksomhedssammenslutninger.

Årsregnskabslovens regler om virksomhedssammenslutninger bygger på principperne i IFRS 3, som imidlertid dækker denne standard alene regulering af eksterne virksomhedssammenslutninger. IFRS 3 er omfattende og kompliceret, og i projektet vil der komme en kort teoretisk gennemgang når det vurderes relevant for projektet. Herudover afgrænses der for at anvende standarden i projektet.

4. Metode

Metodeafsnittet vil være med til at tydeliggøre hvilke fremgangsmåde- og metoder der er anvendt i projekt, og give en bedre forståelse af de overvejelser, som ligger til grund for problemformulering og opgavens struktur. Til besvarelse af problemformuleringen og de underliggende spørgsmål, er projektet opbygget så det indeholder en beskrivende, analyserede og diskuterende del.

Nedenstående illustration har til formål at bidrage til at skabe et bedre overblik over opgavens struktur, hvorfor det fremgår hvornår de enkelte dele vil blive behandlet.

Figur 1. Egen kilde

Første del anvender en deskriptiv fremgangsmåde, hvor der er indhentet en forståelse af virksomhedssammenslutninger. Første del giver en forståelse af de faktiske love og regler vedrørende indregning, måling og præsentation af virksomhedssammenslutninger i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser og IFRS 3.

Den anden del af projektet anvender en deduktiv og induktiv fremgangsmåde, hvor den deduktive tilgang omhandler anvendelse af projekts første del, og den teoretiske forståelse af den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger samt besvarelse af underspørgsmålene til problemformuleringen. Den induktive tilgang omhandler analyse af de forskellige metoder, og hvilken påvirkning disse har i forhold til den koncerninterne sammenlutning.

Igennem opgaven vil der blive foretaget en kvalitetssikring af de anvendte kilder samt brugen af eksterne data. De primære kilder som vil blive anvendt i opgaven, vil være lovgivning, bøger, rapport samt øvrige kilder såsom artikler og publikationer fra revisionsfirmaer. Der vil i projektet blive anvendt eksempler hvor det giver mening for at understøtte teorien, og give en bedre forståelse. I projektet vil der blive taget udgangspunkt i en fiktiv case, som er lavet til brug for projektet. Casen vil være virkelighedsnær og relatere sig til problemformulering. I projektet vil der blive anvendt både primær- og sekundære data, og der vil løbende blive anvendt fodnoter.

6. Lovens opbygning og de grundlæggende krav til årsrapporten

Formålet med dette afsnit er at give en redegørelse af de grundlæggende krav i årsregnskabsloven til det eksterne regnskab.

I forbindelse med aflæggende af en årsrapport er der nogle helt grundlæggende krav som er beskrevet i en begrebsramme, som skal være med til at underbygge det retvisende billede for årsregnskabet.

Årsregnskabsloven gælder for alle danske erhvervsdrivende virksomhed med undtagelse, af finansielle virksomheder og visse offentlige virksomheder. For at man som virksomhedsejer, bedre kan forstå lovens regnskabsregler mere overskueligt, har man udarbejdet byggeklodsmodellen som inddeler virksomhederne i forskellige regnskabsklasser, hvilket skal være med til at gøre det nemmere for de erhvervsdrivende at navigere rundt.

Den 2. maj 2024 blev der vedtaget nye størrelsesgrænser som træder i kraft 1. juni 2024. Nedenstående viser opbygning byggeklodsmodellen med både de gamle og nye størrelsessatser:

	Klasse B		Klasse C (mellem)		Klasse C (stor)	
	Gældende	Nye	Gældende	Nye	Gældende	Nye
Nettoomsætning (mio. kr.)	89	111	313	391	> 313	> 391
Balancesum (mio. kr.)	44	55	156	195	> 156	> 195
Gns. antal ansatte	50	50	250	250	> 250	> 250

Figur 2. Kilde PWC, artikler 2024

Byggeklodsmodellen opdeler de erhvervsdrivende virksomheder i regnskabsklasser efter årsregnskabslovens bestemmelser. Som virksomhed har man mulighed for frit at tilvælge regler fra en regnskabsklasse som er højere end den man er i, for at give et mere retvisende billede af virksomheden. For virksomheder i regnskabsklasse A er der ikke krav om at der skal aflægges en årsrapport, hvorimod virksomheder i regnskabsklasse B, C og D har pligt ifølge loven. Hvis man vælger at tilvælge regler fra en højere regnskabsklasse skal disse anvendes konsekvent og systematisk, og anvendt regnskabspraksis skal indeholde information om tilvalg⁶.

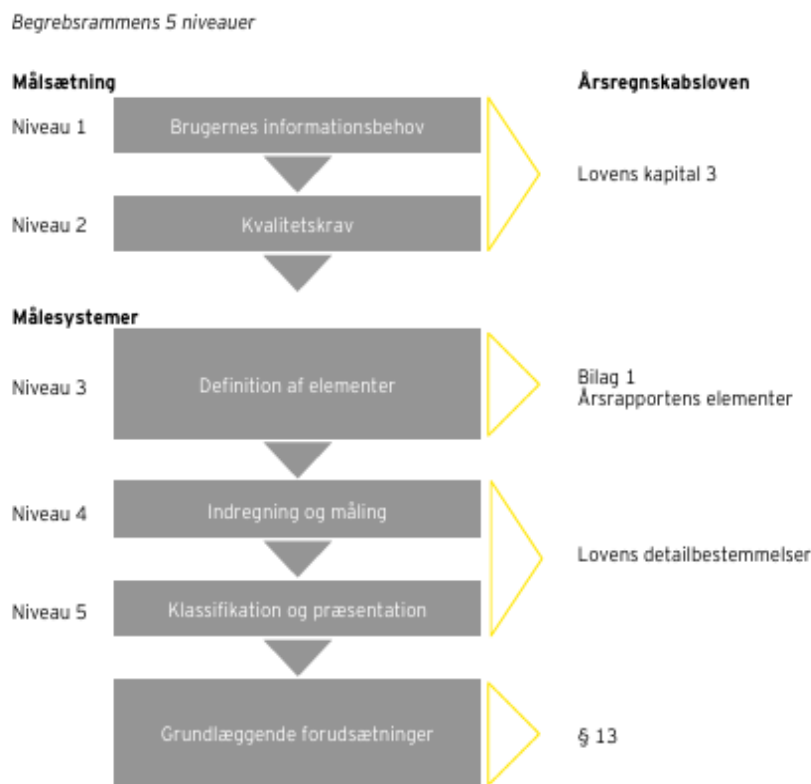
For at finde ud af hvilken regnskabsklasse man som virksomhed hører til, afhænger det af virksomhedens juridiske form og størrelse for. For at man som virksomhed skal undgå at skifte regnskabsklasse hvert år, skal man som virksomhed være opmærksom på om man overstiger 2 ud af de 3 grænser, 2 år i streg. Hvis man gør det, skal man skifte regnskabsklasse. Et skift af regnskabsklasse har en vigtig betydning for regnskabspraksis.

Begrebsrammen

De grundlæggende krav til årsrapporten er beskrevet i en begrebsramme som skal være med til at underbygge det retvisende billede. Begrebsrammen indeholder generelle retningslinjer om hvordan en årsrapport skal udarbejdes, så man som regnskabsbruger bliver informeret korrekt.

⁶EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 28

Begrebsrammen er opdelt i 5 niveauer. Overordnet består begrebsrammen af en generalklausul jf. årsregnskabslovens § 11, som stiller krav som et retvisende billede. De 5 begrebsramme niveauer vil blive beskrevet nedenfor.

Figur 3. Kilde EY "indsigt i årsregnskabsloven", 10 udgave 2023/24, side 50.

Generalklausul

Årsregnskabet skal give et retvisende billede af aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultat⁷. Generalklausulen skal fortolkes som et begreb der er afhængig af, regnskabsaflægger- og bruger. Det er ledelsen (regnskabsaflægger) som er ansvarlig for at årsregnskabet aflægges efter hvilken praksis som giver det mest retvisende billede.

Generalklausulen er opdelt i 2 krav: suppleringskrav og et fravigelseskra jf. § 11, stk. 2 og stk. 3⁸.

Ved suppleringskravet stilles der krav om at ledelsen vælger de metoder der inden for loven giver det mest retvisende billede, og hvis der i lovens bestemmelser ikke er nok til at give et

⁷ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 51

⁸ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 52

retvisende billede, har man pligt til at fravige årsregnskabslovens bestemmelser, og pligt til at oplyse dette i årsregnskabet. Noten skal indeholde en fyldestgørende begrundelse om, hvorfor man afviger fra årsregnskabslovens bestemmelser, og så vidt muligt skal noten indeholde en opgørelse over hvilke beløbsmæssige indvirkninger fravigelsen har på virksomheden⁹.

Niveau 1, Brugerens informationsbehov

I forbindelse med udarbejdelsen af årsrapporten skal tilgodes og opfylde regnskabsbrugerens behov for information om virksomheden. Årsrapporten skal både indeholde finansiell og ikke-finansiell information, som skal danne grundlag for regnskabslæserens beslutning. Som tidligere nævnt stilles der et overordnet kvalitetskrav jf. § 12. stk. 1, til de oplysninger regnskabet skal indeholde for at opfylde kravet om det retvisende billede. For at årsrapporten opfylder regnskabsbrugerens informationsbehov, skal den indeholde følgende informationer¹⁰:

- Indrettet til at kunne anvendes til formålet
- Pålidelig i forhold til hvad man som regnskabsbruger normalt forventer

Det er vigtigt, at det er relevante og pålidelige oplysninger som medtages i årsrapporten til brug for regnskabsbrugerne når der skal træffes beslutninger. Derudover må årsrapporten ikke indeholde informationer som er urealistiske og usædvanlige forhold som kan give regnskabsbrugere et forkert indtryk af virksomheden¹¹.

Niveau 2, Kvalitetskrav

En årsrapport skal opfylde en række krav for at man som regnskabsbruger får opfyldt informationsbehovet.

Årsregnskabslovens krav om, at årsrapporten skal udarbejdes efter relevans og pålidelighed er en af de grundlæggende kvalitetskrav jf. Årsregnskabsloven §13.

Årsrapporten skal aflægges efter de grundlæggende forudsætninger. De grundlæggende forudsætninger fremgår af årsregnskabsloven §13. Nedenfor følger en kort forklaring af de grundlæggende krav.

⁹ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 52

¹⁰ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 53

¹¹ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 53

Grundlæggende krav:

- Klarhed: Årsrapport skal være overskuelig, og informationer skal være tydelige og ikke være vildledende
- Substans: Årsrapporten skal tage hensyn til de reelle forhold
- Væsentlighed: Der skal indgå alle relevante forhold i årsrapporten med mindre de ikke er væsentlige
- Going Concern: Virksomheden forventer at kunne fortsætte driften af aktiviteten. Hvis man som ledelse har vurderet at virksomheden ikke skal, eller kan fortsætte driften i mindst et år, skal man tilpasse klassifikation, opstillingen samt indregning og målingen.
- Neutralitet: Alle forhold, angivelser og værdiændringer skal give et retvisende billede. Alt information skal være angivet neutralt.
- Periodisering: Transaktioner, begivenheder og værdiændringer skal indregnes når de indtræffer, uanset hvornår betaling sker. Man kan fravige dette, hvis det bliver et mere retvisende billede at undlade.
- Konsistens: Målegrundlaget og indregningsmetoderne skal være ens gennem hele årsrapporten, og være ens i hele koncernen.
- Brutto princippet: Efter bruttoprincippet skal hver transaktion opgøres hver for sig, og aktiver og passiver skal værdiansættes hver for sig.
- Formel og reel kontinuitet: Det betyder at årets primo balancen skal stemme til sidste års ultimo balance. Ved en fusion eller ændring i regnskabspraksis vil man fravige fra dette.

Årsrapporten skal udarbejdes på baggrund af relevante informationer som betyder, at det skal være relevant, det som er medtaget i årsregnskabet, og at det skal have relevans for årsregnskabet. Man kan opdele relevante informationer i to typer: prognose eller bekræftelsesværdi. Ved en prognoseværdi forstås det som en information der har været del af en proces. En bekræftelsesværdi er en information som vil kunne be- eller afkræfte tidligere forventninger.

Årsrapporten skal udarbejdes med informationer der er neutrale, fuldstændige og så fejlfrie som mulige. Årsrapporten må ikke indeholde urealistiske eller usandsynlige informationer, som kan påvirke regnskabsbrugeren syn på årsregnskabet og virksomheden.

Niveau 3, Definition af elementer

Årsregnskabsloven definerer elementerne i balancen og resultatopgørelsen. Ifølge årsregnskabslovens bilag 1C defineres aktiver således¹²:

”Ressourcer, som er under virksomhedens kontrol som et resultat af tidligere begivenheder, og hvorfra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilflyde virksomheden”¹³.

Aktiver er altså et aktiv som er en ressource for virksomheden, der er under virksomhedens kontrol og forventes at kunne give et afkast. Aktivet skal kunne måles pålideligt jf. ÅRL §33¹⁴. Hvis aktivet ikke kan måles pålideligt, skal man betragte det som en omkostning i virksomhedens resultatopgørelse. Et aktiv kan klassificeres som et anlægs- eller omsætningsaktiv.

Et omsætningsaktiv, er et aktiv, som er en del af virksomhedens aktiver, der ikke er anlægsaktiver. Et omsætningsaktiv forventes være realiseret, videresolgt eller forbrugt inden for én kort periode. Et anlægsaktiv er et aktiv, som man forventer at bruge/eje over en længere periode.

Virksomhedens forpligtelser defineres i årsregnskabsloven således:

”Eksisterende pligter for virksomheden opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele”¹⁵.

Hvis man ikke opfylder kravene for indregning og måling af aktivet eller forpligtelsen i balancen, skal dette oplyses og det skal indregnes i resultatopgørelsen.

Niveau 4, Indregning og måling

I årsregnskabslovens § 33, stk. 1-3 er der fastsat kriterier for, hvornår aktiver og forpligtelser, skal, og kan indregnes i balancen. Indregningskriterierne siger, at aktiver og forpligtelser som oplyser disse krav, kun skal, og må indregnes i balancen hvis værdien kan måles pålideligt¹⁶.

Jf. årsregnskabslovens § 12, stk. 3 om pålidelighed begrænser de aktiver og forpligtelser som er indregnet i balancen. Desuden skal det være sandsynligt at aktiverne og forpligtelserne vil

¹² [Årsregnskabsloven § 33 \(danskelove.dk\)](#)

¹³ EY, ”Indsigt i årsregnskabsloven – EY’s praktiske guide til forståelse af loven”, 10 udgave 2023/24, side 55

¹⁴ [Årsregnskabsloven § 33 \(danskelove.dk\)](#)

¹⁵ EY, ”Indsigt i årsregnskabsloven – EY’s praktiske guide til forståelse af loven”, 10 udgave 2023/24, side 55

¹⁶ EY, ”Indsigt i årsregnskabsloven – EY’s praktiske guide til forståelse af loven”, 10 udgave 2023/24, side 55

give en fremtidig økonomisk fordel, eller fragå fra virksomheden, hvis man skal kunne indregne det i balancen. Det betyder altså, at der skal være mere en 50% sandsynlighed for, at aktivet giver virksomheden en økonomisk fordel, eller at der er 50% sandsynlighed for at det fragår virksomheden¹⁷.

Årsregnskabsloven stiller krav om, at første indregning sker til kostpris, men man ser, at der er flere regnskabsbrugere som ønsker, at aktiver og forpligter måles til dagsværdi efter første indregning.

Niveau 5, klassifikation og præsentation

Klassifikationen i regnskabet er en vigtig del, og det eksterne årsregnskab har opstillet to overordnede kriterier.

1. Kriterierne for klassifikation i regnskabet skal være relevant for regnskabsbrugeren
2. Afdække det informationsbehov man som regnskabsbruger har.

Disse to kriterier er med til at give et retvisende billede af regnskabet. Klassifikation og præsentation af virksomhedssammenslutninger, vil blive gennemgået i de efterfølgende afsnit.

7. Definition af virksomhedssammenslutninger

En koncern er en modervirksomheder der kan udøve kontrol over en eller flere dattervirksomheder¹⁸, og defineres som ”En koncern er en modervirksomhed og dennes dattervirksomheder”, og man har som modervirksomhed kontrol over en eller flere dattervirksomheder, og dattervirksomheden er underlagt kontrol af modervirksomheden¹⁹

Alle modervirksomheder har jf. årsregnskabsloven § 109 som udgangspunkt pligt til at udarbejde et koncernregnskab, som viser koncernen som én samlet virksomhed.

For at kunne vurdere hvilken af metoderne indenfor en virksomhedssammenslutning som giver et retvisende billede jf. årsregnskabslovens § 11 og § 12, vil afsnittet komme med en redegørelse af begrebet, som skal danne grundlag for at kunne foretage en vurdering.

I årsregnskabsloven §11 skal et årsregnskab og et koncernregnskab give et retvisende billede af virksomhedens og koncernens aktiver, passiver, finansielle stilling og resultat²⁰. For at reg-

¹⁷ [Årsregnskabsloven § 33 \(danskelove.dk\)](#)

¹⁸ EY, ”Indsigt i årsregnskabsloven – EY’s praktiske guide til forståelse af loven”, 10 udgave 2023/24, side 152

¹⁹ EY, ”Indsigt i årsregnskabsloven – EY’s praktiske guide til forståelse af loven”, 10 udgave 2023/24, side 153

²⁰ [Årsregnskabsloven § 11 \(danskelove.dk\)](#)

lerne i årsregnskabslovens § 11 om det retvisende billede kan efterleves, skal man kigge på reglerne i årsregnskabslovens § 12 stk. 2 og 3 som skal opfyldes. Ifølge årsregnskabsloven § 12 stk. 2 skal årsrapporten udarbejdes så den støtter regnskabsbrugerne i deres økonomiske beslutninger – jf. § 12 stk. 3 skal årsrapporten udarbejdes så den oplyser om forhold der er relevante for regnskabsbrugere, og være pålidelige i forhold til hvad man normalt forventer²¹.

Generelt indeholder Årsregnskabsloven meget få bestemmelser om virksomhedssammenslutninger – og de primære bestemmelser fremgår af ÅRL §§ 121-123²².

Ændring af Lov nr. 738 af 1. juni 2015 medfører, at lovens rammer ikke længere skal udfyldes af IAS 22, men derimod af IFRS 3²³. Den nye årsregnskabslov medførte væsentlige ændringer til behandling af virksomhedssammenslutninger²⁴.

Ændringslov nr. 738 af 1. juni 2015 har betydet, at man ved eksterne virksomhedssammenslutninger kun har mulighed for at anvende overtagelsesmetoden. I forhold til koncerninterne virksomhedssammenslutninger har man mulighed for at anvende overtagelsesmetoden, sammenlægningsmetoden og book value-metoden.

I årsregnskabsloven og Erhvervsstyrelsens vejledning om virksomhedsovertagelser, er der en overgangslempelse som betyder, at reglerne om virksomhedsovertagelser ikke kræves anvendt på tidligere gennemførte overtagelser som er foretaget før Erhvervsstyrelsens vejledning den 1. juli 2018. Det betyder at ændringerne vedrørende virksomhedssammenslutninger først skal udarbejdes fremadrettet, og ikke med tilbagevirkende kraft.

Som hovedregel sker den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger efter overtagelsesmetoden. Årsregnskabsloven tillader jf. § 123, stk. 2 at man anvender sammenlægningsmetoden eller book value-metoden

Hvis der er tale om kompliceret virksomhedssammenslutninger, kræver det at man gør brug af vejledning i IFRS 3. En kompliceret virksomhedssammenslutning er f.eks. hvis erhvervelsen af kapitalandele sker over en længere periode og i flere steps.

²¹ [Årsregnskabsloven § 12 \(danskelove.dk\)](#)

²² [Forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS \(IFRS 3\) | erhvervsstyrelsen.dk](#)

²³ [Forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS \(IFRS 3\) | erhvervsstyrelsen.dk](#)

²⁴ [Forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS \(IFRS 3\) | erhvervsstyrelsen.dk](#)

IFRS 3 definerer en virksomhedssammenslutning hvor der er en transaktion eller begivenhed, hvor man opnår kontrol over en eller flere virksomheder²⁵. I forbindelse med den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger er der forskel på om man anvender IFRS eller årsregnskabsloven.

Ved en virksomhedssammenslutning kræver IFRS 3, at der bliver identificeret en overtagende part som er den virksomhed der opnår kontrol over den sammensluttede virksomhed. Ifølge IFRS 3 skal alle ukompliceret sammenslutninger behandles efter overtagelsesmetoden, da sammenlægningsmetoden ikke er tilladt for de virksomhedssammenslutninger der er omfattet af IFRS 3²⁶. Koncerninterne virksomhedssammenslutninger er ikke omfattet IFRS 3, og bliver dermed ikke reguleret i IFRS. I årsregnskabsloven er hovedreglen at man anvender overtagelsesmetoden, dog er det muligt ved koncerninterne sammenslutninger at anvende sammenlægningsmetoden eller book value-metoden.

²⁵ IFRS-bog 2022 s. 51

²⁶ IFRS-bog 2022 s. 51

8. Metode til virksomhedssammenslutninger og koncerninterne virksomhedssammenslutninger

I opgaven vil der være fokus på en virksomhedssammenslutning ved en fusion. Opgaven vil tage udgangspunkt i en koncernintern virksomhedssammenslutning mellem to dattervirksomheder.

En koncern defineres som en moder- og dattervirksomhed, hvor man som modervirksomhed har kontrol over en eller flere dattervirksomheder og hvor man som dattervirksomhed er underlagt kontrol af modervirksomheden²⁷. Som hovedregel jf. årsregnskabsloven § 109 har alle modervirksomheder som har kontrol over en eller flere dattervirksomheder pligt til at udarbejde et koncernregnskab som viser hele koncernen i en virksomhed. Som modervirksomhed har man desuden også beføjelserne til at kunne styre de finansielle og driftsmæssige beslutninger, med det krav at beslutningerne skal medføre en økonomisk fordel i virksomheden. Det vil sige, at det som er afgørende for om der er tale et koncernforhold, er ikke det formelle ejerskab, men derimod den kontrol man har over dattervirksomheden. Loven stiller ikke krav om ejerskab af kapitalandele²⁸.

Årsregnskabsloven indeholder ikke en definition på en virksomhedssammenslutning, og rammebestemmelserne for en virksomhedssammenslutning bygger på IFRS 3 som omhandler virksomhedssammenslutninger²⁹.

Regnskabsmæssigt kan en virksomhedssammenslutning behandles efter overtagelsesmetoden, sammenlægningsmetoden eller book-value metoden. Loven stiller krav om at der anvendes overtagelsesmetoden ved gennemførelse af en sammenslutning mellem to uafhængige parter, og det er muligt at anvende sammenlægningsmetoden eller book-value metoden ved koncerninterne sammenslutninger med undtagelse af lodrette og omvendte fusioner hvor man skal gøre brug af koncernmetoden³⁰.

I forbindelse med lovændring nr. 738 d.1. juni 2015 er der sket en ændring så man ved eksterne virksomhedssammenslutninger kun har mulighed for at gøre brug af overtagelsesmetoden, men anvendelsesmulighederne er uændret ved koncerninterne sammenslutninger.

²⁷ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 153

²⁸ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 153

²⁹ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 181

³⁰ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 181

Lovens hovedregel for virksomhedssammenslutninger er overtagelsesmetoden, men historisk set ser man, at sammenlægningsmetoden er den mest anvendte i forbindelse med koncerninterne sammenslutninger, men da der i sammenlægningsmetoden er krav om tilpasning af sammenligningstal modsat book value-metode, vil man fremadrettet formentlig kunne opleve at book-value metoden bliver den mest anvendte metode.

8.1 Lovens hovedregel: Overtagelsesmetoden

Som tidligere nævnt har man ved koncerninterne sammenslutninger mulighed for at anvende overtagelsesmetoden. Hvis man anvender overtagelsesmetoden, skal der ved sammenslutningen foretages reguleringer af aktiver og forpligtende til dagsværdi³¹. Ved virksomhedssammenslutninger efter overtagelsesmetoder sker dagsværdimåling efter § 122.

Dagsværdien er med til at give en større indsigt i værdiansættelsen af virksomhedens aktiver og passiver. Formålet med måling til dagsværdien er at kunne estimere den pris som køber og sælger udveksler på balancedagen, som skal svare til de nuværende markedsvilkår.

Årsregnskabsloven eller IFRS 3 har ikke fastlagt metoder som skal anvendes når man opgør dagsværdien. Det skyldes at man ved enhver måling til dagsværdi skal overveje hvilke værdiansættelsesmetoder som vil give den mest korrekte dagsværdi³². IFRS 3 har opstillet tre metoder som skal være med til at danne grundlag for den bedste opgørelse af dagsværdien³³.

1. Markedsmetoden, hvor man gør brug af relevante oplysninger hvor der er sammenlignelige aktiver eller passiver at tage udgangspunkt i.
2. Indkomstmetoden, går ud på at man konverterer fremtidige beløb, som indtægter og omkostninger til et nuværende beløb.
3. Omkostningsmetoden, som viser det beløb der ville være aktuelt hvis man skulle erstatte aktivet.

Dagsværdihierarki bestræber sig efter at gøre brug af niveau 1 som er det mest opnåelige³⁴.

³¹ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 721

³² EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 68

³³ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 69

³⁴ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 70

Niveau 1: *Find et aktivt marked for tilsvarende aktiver som måling kan tage udgangspunkt i uden der er behov for justering af markedspriserne*

Niveau 2: *Hvis niveau 1 ikke er muligt, find et marked hvor man kan tage udgangspunkt i lignende aktiver og markedstransaktioner.*

Niveau 3: *Hvis hverken niveau 1 eller 2 er en mulighed gøres der brug af DCF-modeller eller afkastbaserede modeller.*

Det er vigtigt at man som virksomhed kigger på hvilken situation man står i, og hvad der er nødvendigt at måle for at kunne give det mest retvisende billede. I årsregnskabslovens § 37 er der udarbejdet et dagshierarki som skal være med til at understøtte værdiansættelse af de finansielle instrumenter. Dagsværdi hierarkiet ser således ud:

1. Salgsværdien på et velfungerende marked
2. Salgsværdien for den enkelte bestanddel
3. Kapital(en) værdien som er beregnet ved hjælp af almindelige værdiansættelsesmetoder og teknikker
4. Kostprisen anvendes til værdiansættelse som undtagelse til lovens regel om dagsværdi, hvis det ikke er muligt at opgøre en salgsværdi man kan bruge

Man skal som udgangspunkt forsøge at aflægge regnskabet efter niveau 1, som er salgsværdien på et velfungerende marked, og ikke niveau 4 som er værdiansættelse til kostpris³⁵

I forbindelse med overtagelsesmetoden er der seks elementer som indgår³⁶:

1. Definition af den overtagende og overtagne virksomhed
2. Fastlæggelse af overtagelsestidspunktet
3. Opgørelse af købsvederlag
4. Definition og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser
5. Måling af minoritetsinteresser
6. Opgørelse af goodwill og/eller negativ goodwill(badwill)

³⁵ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 70

³⁶ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 184

Definition af den overtagende og overtagne virksomhed

I forbindelse med en virksomhedssammenslutning er det vigtigt at man først i processen fastlægger hvilken virksomhed der overtager, og hvilken der bliver overtaget, da det er nødvendigt i forhold til hvilke nettoaktiver der skal omvurderes til dagsværdi³⁷. Når man skal vurdere hvem der er overtager er der en række forhold man skal være opmærksom på.

Man skal se på om dagsværdien af den overtagne virksomhed, er væsentlig større end den overtagende virksomhed. Hvis dette er tilfældet, er det sandsynligt, at den største virksomhed er den regnskabsmæssigt overtagende virksomhed³⁸. Derudover er det også vigtigt at man kigger på om ledelsen i den overtagne virksomhed efter virksomhedssammenslutningen bliver dominerende i ledelsen, i den sammensluttede virksomhed. Er det tilfældet er der sandsynlighed for at den overtagne virksomhed regnskabsmæssigt, skal anses som den overtagende virksomhed. Man skal huske på, at et nystiftet selskab ikke kan være det overtagende selskab. Det betyder at hvis det nystiftet selskab køber et driftsselskab er det, det nystiftede selskabs nettoaktiver som skal omvurderes, hvilket ikke vil give betydelige problemer, da de ofte består af en bankkonto eller værdipapir.

Fastlæggelse af overtagelsestidspunktet

Når man anvender overtagelsesmetoden, er der vigtigt at man får defineret overtagelsestidspunktet korrekt, hvor kontrollen overgår fra sælger til køber. Når betingelserne om opnåelse af kontrol er opnået er der sket en virksomhedsovertagelse. IAS 27 har defineret at man har kontrol, når man har beføjelserne til at styre dattervirksomhedens økonomiske- og driftsmæssige beslutninger, samt har krav om at få et økonomisk afkast af investering, fx ved udlodning af udbytte³⁹.

Det er også på det tidspunkt hvor man opnår kontrol at opgørelsen og indregning af aktiverne og passiver sker til dagsværdi.

Hvis en virksomhed tidligere har erhvervet kapitalandele, er der krav om en genmåling af dagsværdien i forbindelse med virksomhedsovertagelsen. Den værdiregulering der kommer,

³⁷ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 184

³⁸ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 184

³⁹ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 185

skal indregnes i resultatopgørelsen, og man vil regnskabsmæssigt se dem som værende solgt, og en ny dattervirksomhed anses som erhvervet⁴⁰.

Kort sagt, betyder det at overtagelsestidspunktet er det tidspunktet for hvornår opgørelsen af dagsværdien for aktiver og passiver, goodwill og/eller negativ goodwill sker. Der er først ved overtagelsestidspunktet at man kan indregne den overtagne virksomheds resultat⁴¹.

Opgørelse af købsvederlag

Når man skal opgøre købsvederlaget, er det sjældent det giver de store problemer. Et ubetinget købsvederlag består af kontanter eller andre aktiver i virksomheden. Hvis der er tale om andre vederlag skal disse opgøres til dagsværdien på overtagelsestidspunktet, og ikke på det tidspunkt hvor man lavede aftalen. Andre vederlag kan fx være andre kapitalandele. Et betinget købsvederlag er når der i virksomhedsovertagelsen kan indeholde betingelser som efterfølgende kan blive reguleret, fx et fremtidigt resultat⁴². Et betinget købsvederlag er ikke omfattet af kravet om måling til dagsværd § 37, stk. 1. modsat et ubetinget købsvederlag. Hvis man efterfølgende finder ud af at der er regulering til et betinget købsvederlag skal dette indregnes direkte i resultatopgørelsen.

Ved efterfølgende korrektioner til overtagelsesbalancen har man mulighed for at de indregnede aktiver og passiver kan ændres i op til 12 måneder fra overtagelsestidspunktet.

Definition og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser

Når man har identificeret aktiver og passiver i den overtagne virksomhed skal disse opgøres til dagsværdi på overtagelsestidspunktet, det er både de aktiver og passiver der allerede er indregnet, og dem der ikke er indregnet endnu⁴³. Ved de ikke indregnede aktiver skal der være mere end 50% sandsynlighed for at de giver en fremtidig økonomisk fordel. Hvis der er en lavere sandsynlighed for, at det vil give en fremtidig økonomisk fordel, vil man kunne se det i en lavere dagsværdi.

⁴⁰ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 185

⁴¹ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 186

⁴² EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 186

⁴³ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 189

Måling af minoritets interesser

Minoritetsinteresser er kapitalandele i konsolidere virksomheder som ejes af andre (koncern)-virksomheder. Indregning af minoritetsinteresser sker når man som overtagende virksomhed har opnået kontrol. Måling sker til dagsværdi og indregnes 100% uanset, om man som overtagende virksomheden har købt hele virksomheden, eller kun en andel⁴⁴.

I forhold til indregning af minoritetsinteresser er der to alternativer.

1. Første indregning opgjort til den forholdsmæssige andel af dagsværdien på aktiver og forpligtelser
2. IFRS 3 tillader transaktion-basis indregning af 100% goodwill selvom der erhverves mindre.

Opgørelse af goodwill og/eller negativ goodwill

Når man skal lave en opgørelse over goodwill, ser man på forskellen mellem købsvederlaget på den ene side, og på den anden side ser man på dagsværdien af de overtagne aktiver, forpligtelser, evt. minoritetsinteresser på overtagelsestidspunkt, og forskellen vil udgøre goodwill eller negativ goodwill.

Goodwill indregnes i balancen og afskrives over den forventede brugstid. Jf. årsregnskabsloven § 112, stk. 4, skal negativ goodwill indregnes i resultatopgørelsen som en indtægt på overtagelsestidspunktet. Hvis der efterfølgende er korrektioner til overtagelsesbalancen har man mulighed for at de indregnede aktiver og passiver kan ændres i op til 12 måneder fra overtagelsestidspunktet.

Delkonklusion

Overordnet set er overtagelsesmetoden en metode som indeholder mange elementer som kan være med til at give et mere retvisende billede. Det er vigtigt at man allerede fra starten af, får fastlagt overtagelsestidspunktet ved anvendelse af overtagelsesmetoden, da det er den dato hvor kontrollen overgår fra sælger til køber, og den dato goodwill opgøres. Man skal være opmærksom på, at overtagelsestidspunktet ved en fusion er den første dag i regnskabsåret. Ved anvendelsen af overtagelsesmetoden skal der ved sammenslutningen foretages reguleringer af aktiver og passiver til dagsværdi. Dagsværdien er med til at give en større indsigt i

⁴⁴ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 192

værdiansættelsen af virksomhedens aktiver og passiver. Årsregnskabsloven eller IFRS 13 har ikke fastlagt metoder som skal anvendes når man opgør dagsværdien.

IFRS 3 har opstillet tre metoder som skal være med til at danne grundlag for den bedste opgørelse af dagsværdien, markedsmetoden, indkomstmetoden og omkostningsmetoden⁴⁵.

I årsregnskabslovens § 37 er der udarbejdet dagshierarki som ser således ud:

1. Salgsværdien på et velfungerende marked
2. Salgsværdien for den enkelte bestanddel
3. Kapitalen værdien beregnet ved hjælp af almindelige
4. Kostprisen

Ligesom det er vigtigt at man tidligt får fastlagt overtagelsestidspunktet, er det også vigtigt at man fra starten af fastlægger hvilken virksomheden som overtager og hvilken virksomhed der bliver overtaget. De reguleringer der skulle komme, skal indregnes i resultatopgørelsen. Overtagelsestidspunktet er det tidspunktet for hvornår opgørelsen af dagsværdien for aktiver og passiver, goodwill og/eller negativ goodwill sker. Først ved overtagelsestidspunktet kan man kan indregne den overtagne virksomheds resultat.

8.2 Alternativ 1: Sammenlægningsmetoden

Som tidligere nævnt kan man ved gennemførelse af koncerninterne virksomhedssammenslutninger anvende sammenlægningsmetoden.

Som hovedregel er det overtagelsesmetoden som anvendes ved en virksomhedssammenslutning jf. Årsregnskabsloven § 121, stk. 1 og hvis der ikke fremgår andre forhold, så behandles etablering af et koncernforhold mellem to virksomheder efter overtagelsesmetoden⁴⁶. Årsregnskabsloven §121, stk. 2 giver mulighed for en virksomhedssammenslutning med brug af sammenlægningsmetoden, hvis begge virksomheder er underlagt samme modervirksomhed som har bestemmende indflydelse. Efter indførelsen af lovændring nr. 738, 1 juni 2015 kan sammenlægningsmetoden vælges ved koncerninterne virksomhedssammenslutninger.

⁴⁵ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 69

⁴⁶ [Forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS \(IFRS 3\) | erhvervsstyrelsen.dk](https://erhvervsstyrelsen.dk) besøgt d. 10/4

Jf. årsregnskabsloven §123 kan man efter sammenlægningsmetoden aflægge koncernregnskab for den periode hvor sammenlægningen er sket. Jf. §123 stk. 2 i stedet for vælge at anse sammenlægningen på det tidspunkt hvor erhvervelsen sker.

Hvis man som virksomhed gør brug af sammenlægningsmetoden, vil den købende og sælgende virksomhed regnskabsmæssigt ikke skulle foretage justeringer af værdierne. Der skal ikke foretages en omvurdering af aktiver og passiver til dagsværdi modsat ved overtagelsesmetoden, og der skal heller ikke indregnes merværdier eller goodwill. De regnskabsmæssige værdier vil være et udtryk for hvordan aktiver og passiver havde været i den seneste årsrapport i den overtagne virksomhed. De regnskabsmæssige værdier afhænger af hvordan regnskabspraksis er, og i forbindelse med en virksomhedssammenslutning kan der godt forekomme tilfælde hvor der er en forskel. Ved anvendelse af sammenlægningsmetoden skal der foretages regulering så der er tale om en ensartet regnskabspraksis, hvis der mod forventning, ikke er det i forvejen. Der skal ved sammenlægningsmetoden foretages eliminerings af transaktioner som fx kapitalandele imellem virksomhederne. Skulle der være et negativt forskelsbeløb skal dette indregnes direkte i egenkapitalen under frie reserver, hvis der derimod er tale om et positivt forskelsbeløb vil der være tale om goodwill, som skal aktiveres.

Som udgangspunkt er sammenlægningsmetoden en overkommelig metode til en virksomhedssammenslutning da sammenlægning sker til regnskabsmæssig værdi, og første dag i regnskabsåret hvor transaktionen sker.

I forbindelse med brugen af sammenlægningsmetoden kan man opleve udfordringer når det kommer til kravet om tilpasning af sammenligningstal. Ved sammenlægningsmetoden er der krav om tilpasning af sammenligningstallene for regnskabsåret, som ligger før sammenslutningen, og hvis der er tale om en virksomhed som er i regnskabsklasse C eller større, er der krav om at der i ledelsesberetningen skal vises 5 års hoved- og nøgletal. Det betyder, at i resultatopgørelsen, balancen og noterne kommer der til og indgå et beløb som man som den overtagende virksomhed ikke har haft kontrol eller indflydelse over og som jf. årsregnskabslovens § 11 kan modsige det retvisende billede. Tilpasning eller manglen på sammenligningstal skal begrundes fyldestgørende jf. årsregnskabslovens § 55, stk. 2.

Generelt set, skal der vurderes om de regnskabsmæssige værdier giver et retvisende billede. Dog vil det have givet en mere præcis måling, og et mere retvisende billede hvis det var opgjort efter dagsværdimetoden.

Delkonklusion:

I koncerninterne virksomhedssammenslutninger er der mulighed for at anvende sammenlægningsmetoden. Hvis man som virksomhed gør brug af sammenlægningsmetoden, vil den købende og sælgende virksomhed regnskabsmæssigt ikke skulle foretage justeringer af værdierne. De regnskabsmæssige værdier vil være et udtryk for hvordan aktiver og passiver havde været i den seneste årsrapport i den overtagne virksomhed.

Sammenlægningsmetoden en overkommelig metode at anvende, med krav om tilpasning af sammenligningstal fra regnskabsåret som ligger før sammenslutningen. Det betyder, at der i balancen, resultatopgørelsen og noterne vil indgå et beløb som den overtagende virksomhed kan risikere ikke og have haft kontrol, eller indflydelse over.

Overordnet set giver sammenlægningsmetoden et retvisende billede af en virksomhedssammenslutning, dog skal man være opmærksom på at der kan være faktorer som kan forringe det retvisende billede. Hvis man sammenligner sammenlægningsmetoden med overtagelsesmetoden, kan man argumentere for, at overtagelsesmetoden giver et mere retvisende billede. Det skyldes at der i overtagelsesmetoden er krav om dagsværdi modsat sammenligningsmetoden hvor man kigger på den regnskabsmæssige værdi.

8.3 Alternativ 2: Book value-metoden

Ved koncerninterne virksomhedssammenslutninger har man mulighed for at anvende book value-metoden, som kræver at man indregner sammenslutningen på det tidspunkt hvor overgangen af kontrol sker, og der er ikke krav som at der skal tilpasses sammenligningstal fra tidligere regnskabsår⁴⁷.

Book value-metoden minder en del om sammenlægningsmetoden, både ved metoderne og udfordringerne. Der er dog to grundlæggende ting som adskiller sammenlægningsmetoden og book value metoden fra hinanden.

Ved book value-metoden gennemføres overdragelsen regnskabsmæssigt som udgangspunkt ved overgangen af kontrol. Den koncerninterne virksomhedssammenslutning anses altså for gennemført på det tidspunkt hvor den købende virksomhed erhverver virksomhedens nettoaktiver. Det betyder at man indregner driftsresultat fra den dag, hvor man opnår kontrol.

⁴⁷ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 194

I forbindelse med selskabsretlige transaktioner som fusioner og spaltninger kan det kun gennemføres den første dag i regnskabsåret, også selvom transaktionen først sker senere i regnskabsåret⁴⁸.

Den anden ting som adskiller sig fra sammenlægningsmetoden, er kravet om tilpasning af sammenligningstal, hvor der modsat sammenlægningsmetoden ikke stilles krav om, at man ved brug af book value-metoden laver en tilpasning. Anvendelse af book value-metoden vurderes overordnet set at give et mere retvisende billede end sammenlægningsmetoden. Det skyldes, at ved sammenlægningsmetoden kræver det at man laver en tilpasning af sammenligningstal som kan give et sammenligningsgrundlag der ikke er retvisende.

Hvis der er tale om en virksomhed der befinder sig i regnskabsklasse C eller større, er der i ledelsesberetning krav om oplysning af 5-års hovedtal. Jf. årsregnskabsloven § 24 kan sammenligningstal undgås hvis ændringerne skyldes virksomhedens aktiviteter. I forbindelse med manglende oplysninger om sammenligningstal skal der jf. §§24 og 55. stk. 2 være yderligere oplysninger som kan muliggøre en sammenligning af virksomheden⁴⁹.

Ved indregning og måling for book value-metoden er der tale om de samme principper som ved sammenlægningsmetoden hvor man indregner de regnskabsmæssige værdier og ikke dagsværdi som ved overtagelsesmetoden.

Delkonklusion

Som alternativ til overtagelses- og sammenlægningsmetoden er der mulighed for at anvende book value-metoden. Book value-metoden kræver at man indregner sammenslutningen på det tidspunkt hvor man overgår til at have kontrol, og der er i modsætning til sammenlægningsmetoden ikke et krav om at der skal tilpasses sammenligningstal fra tidligere regnskabsår. Book value-metoden bliver regnskabsmæssigt gennemført ved overgangen af kontrollen og sammenslutning anses for sket når den køvende virksomhed erhverver virksomhedens nettoaktiver. Fusioner og spaltninger kan gennemføres den første dag i regnskabsåret, selvom transaktionen sker senere på året.

Den største forskel på de tre metoder, finder man i forbindelse med indregning og måling af aktiver og passiver, overtagelsestidspunktet, og hvordan sammenslutning påvirker den overtagende virksomhed. En omregning af regnskabsmæssige værdier til dagsværdi vil give en del

⁴⁸ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 723

⁴⁹ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 723

mere arbejde, hvilket er vigtigt at vurdere i forbindelse med valg af metode. Når man anvender overtagelsesmetoden, skal de forskelsbeløb som er imellem købsvederlaget, og de eventuelle justerede værdier indregnes som goodwill i købers balance. Hvis man ser på det i en koncernsammenhæng er det ikke hensigtsmæssigt da man ved, at koncerninternt goodwill skal elimineres. I praksis ser med, at anvendelsen af book value-metoden er stigende, hvilket skyldes at der er en håndgribelig metode som er overkommelig og anvende.

9. Præsentation og oplysningskravet ved virksomhedssammenslutninger

Når der sker en virksomhedssammenslutning, er der en række krav fra lovgivningens side af, til hvilke oplysninger som skal oplyses i den overtagende virksomheds årsrapport. Oplysningerne skal være med til at sikre det retvisende billede for årsrapporten og er med til at give regnskabsbrugerne oplysning som de finansielle og ikke-finansielle informationer om virksomheden. Årsrapporten skal give regnskabsbrugerne det informationsniveau som er relevant og tilstrækkelig pålidelig i forhold til hvad man som regnskabsbruger kan forvente. Kravene skal være med til at understøtte virksomhederne overvejelser i forbindelse med den valgte regnskabspraksis.

I årsrapporten er der krav om, at virksomheden skal oplyse alt det der er relevant for regnskabsbrugerne for at give et retvisende billede. I en årsrapport er der nogle lovpligtige dele som skal oplyses, også er der nogle supplerende oplysninger man kan vælge at tilføje⁵⁰.

Minimumskravet til årsrapporten afhænger af, hvilken regnskabsklasse virksomheden tilhører. En virksomheds årlig årsrapport til eksterne brugere skal præsenteres i en årsrapport som samler årsregnskabet, beretninger og erklæringer.

Grundlæggende er der 4 regnskabsklasser: A, B, C og D, hvor regnskabsklasse B er opdelt i mikro- og øvrige mindre virksomheder, og regnskabsklasse C er opdelt i mellem- og store virksomheder⁵¹.

En virksomhed i regnskabsklasse A har ikke pligt til at udarbejde en årsrapport efter årsregnskabsloven. Hvis man ønsker frivilligt at aflægge årsrapport som skal bruges eksternt, er kravene som minimum følgende:

⁵⁰ [Krav til årsrapportens indhold | erhvervsstyrelsen.dk](#)

⁵¹ [Krav til årsrapportens indhold | erhvervsstyrelsen.dk](#)

- En ledelsespåtegning hvis der er mere end ét medlem af ledelsen
- En resultatopgørelse
- En balance
- Noter og en redegørelse for anvendt regnskabspraksis
- En revisionspåtegning hvis en godkendt revisor har underskrevet en påtegning eller erklæring til årsrapporten

I regnskabsklasse B taler man om mikrovirksomheder og øvrige mindre virksomheder. En mikrovirksomhed er blandt andet kendetegnet ved følgende⁵²:

- Besidder kapitalinteresser i andre virksomheder, og har bestemmende indflydelse
- Beskæftiger sig med at anbringe midler med det formål at fordele investeringsrisikoen og dermed drage økonomisk fordel af forvaltningen
- Har på balancetidspunktet rettigheder til at indgå aftaler

Som minimum skal virksomheder der er omfattet af regnskabsklasse B udarbejde en årsrapport som består af følgende:

- En ledelsespåtegning
- En resultatopgørelse
- En balance
- Noter og redegørelse for anvendt regnskabspraksis
- Evt. revisionspåtegning

Virksomheder som aflægger regnskab efter regnskabsklasse B kan blandt andet være aktie- og anpartsselskaber, kommanditselskaber, erhvervsdrivende fonde og interessentskaber⁵³.

Mikrovirksomheder er undtaget for og give oplysninger i årsrapporten om anvendt regnskabspraksis, gæld der forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet, oplysning om særlige poster smat gennemsnitligt antal af heltidsbeskæftiget⁵⁴.

Virksomheder som er omfattet af regnskabsklasse C skal udarbejde en årsrapport som mindst indeholder følgende:

⁵² [Årsregnskabsloven § 22 a \(danskelove.dk\)](https://loven.dokumentation.dk/da/Årsregnskabsloven%20§%2022%20a)

⁵³ [Krav til årsrapportens indhold | erhvervsstyrelsen.dk](https://www.erhvervsstyrelsen.dk/krav-til-årsrapportens-indhold)

⁵⁴ [Krav til årsrapportens indhold | erhvervsstyrelsen.dk](https://www.erhvervsstyrelsen.dk/krav-til-årsrapportens-indhold)

- Ledelsesberetning
- Hoved- og nøgletal
- Resultatopgørelse, balance, egenkapital- og pengestrømsopgørelse
- Noter og redegørelse for anvendt regnskabspraksis
- Modsat regnskabsklasse B er der krav om en revisionspåtegning

Hvis en virksomhed befinder sig i regnskabsklasse D er der tale om børsnoterede selskaber og statslige aktieselskaber og har uanset størrelse pligt til at udarbejde og indberette en årsrapport⁵⁵. Mindstekravene til en årsrapport er de samme som virksomheder der er omfattet af regnskabsklasse C.

I årsregnskabsloven er det som regnskabsaflægger muligt at komme med subjektive oplysninger, modsat IFRS 3 hvor der er en række generelle krav til oplysninger i forbindelse med en virksomhedssammenslutning. I IFRS 3 skal der fx være en beskrivelse af den overtagende virksomhed, hvornår fandt overtagelse sted, en oplysning om det indregnede beløb på overtagelsestidspunktet for hver type aktiver og passiver, og en beskrivelse af hvorfor der sker en virksomhedssammenslutning. Kravene er med til at sikre at man som regnskabsbruger har et godt fundament for at kunne vurdere den økonomiske situation efter sammenslutningen.

Jf. årsregnskabslovens § 125 skal koncernregnskabet indeholde en redegørelse for anvendt regnskabspraksis og noterne skal indeholde en oplysning om koncernen, som hvis de konsoliderer virksomheder tilsammen var én. I stedet for at man i koncernregnskabet skal oplyse om det enkel virksomhedsbeløb, skal virksomhedernes beløb vises sammen.

Der skal jf., årsregnskabsloven § 125 stk. 2 fremgå en redegørelse af anvendt regnskabspraksis som skal indeholde følgende;

1. En konkret og fyldestgørende begrundelse for fravalg af en koncernvirksomhed
2. Hvis der har været en anden balancedag for dattervirksomheden end modervirksomheden jf. § 116 stk. 1, 1. pkt., samt betydningsfulde hændelser som har haft betydning for dattervirksomhedens aktiver og passiver
3. En redegørelse for metoder til indregning og måling, samt en fyldestgørende begrundelse hvis der anvendes andre metoder jf. § 119 stk. 3
4. I en særskilt redegørelse af regnskabspraksis skal følgende fremgå:

⁵⁵ [Krav til årsrapportens indhold | erhvervsstyrelsen.dk](https://www.erhvervsstyrelsen.dk/krav-til-arsrapportens-indhold)

- a. En redegørelse hvis virksomheden har benyttet undtagelsen i § 114, stk. 4, nr. 4
- b. Oplysning som de positive og negative forskelsbeløb der skulle være efter §§ 122 og 123, samt en redegørelse for de metoder der er anvendt ved opgørelsen.

I forbindelse med anvendt regnskabspraksis skal den indeholde en beskrivelse af regnskabspraksis for virksomheder – som både gælder ved eksterne og koncerninterne sammenslutninger. Det er især aktuelt for koncerninterne sammenslutninger hvor man har mulighed for at vælge mellem overtagelsesmetoden, sammenlægningsmetoden eller book value-metoden hvor det ikke er tilstrækkeligt nok at anføre metoden.

Ifølge EY bør man understøtte koncern- og årsregnskabets retvisende billede samt lovens suppleringskrav jf. § 11, stk. 2., vil følgende oplysninger være væsentlig og medtage ved en virksomhedssammenslutning⁵⁶:

- Navn, hjemsted og en beskrivelse af de sammensluttede virksomheder
- Andelen af stemmerettighederne den overtagne virksomhed får
- Kostpris, vederlæggelse form og evt. betingede betalinger

Desuden stilles der i årsregnskabsloven krav om, at der medtages et afsnit i anvendt regnskabspraksis om sammenslutningen.

⁵⁶ EY, ”Indsigt i årsregnskabsloven – EY’s praktiske guide til forståelse af loven”, 10 udgave 2023/24, side 195

10. Case i opgaven

I forbindelse med projektet er der udarbejdet to fiktive case-virksomheder som skal være med til at underbygge hvilken af metoderne som er mest hensigtsmæssigt at anvende. For at kunne vurdere hvilke af metoderne der er bedst at anvende, er det vigtigt at man kender baggrunden for hvorfor der sker en fusion, og de grundlæggende oplysninger om virksomhederne. Derudover skal man som køber og regnskabsbruger have en vis indsigt i virksomhedernes økonomiske situation for at kunne vurdere fusionen.

Nedstående kommer en beskrivelse af case virksomhederne SPJ Aalborg A/S og Beton & Metal Viborg A/S.

Virksomhed 1. SPJ Aalborg A/S

SPJ Aalborg A/S blev grundlagt i 2000 med det formål at være førende indenfor fremstilling af beton elementer og metal elementer til byggeindustrien. Virksomheden blev stiftet af Sofie P. Jensen og i 2010 overtog Sofies datter, Emilie direktørposten i virksomheden, og i den forbindelse skete der et generationsskifte hvor Emilie fik overdraget virksomhedens kapitalandele. Virksomheden har etableret sig godt på markedet, og deres største kunder er at finde indenfor byggebranchen, hvor omsætningen består af 30% salg til private kunder, og 70% salg til erhverv.

Virksomhedens primære kunder er fordelt i hele Danmark, med enkle kunder i Norge og Sverige. Virksomheden består af 275 medarbejder som alle har forskellige kompetencer at bidrage med. Virksomhedens administration og ledelse består af 18 medarbejder.

I selve virksomhedsregnskab vil der ikke blive indregnet igangværende arbejder, da virksomhedens fremstilling ikke tager mere end 2-6 måneder efter ordene er lagt.

SPJ Aalborg A/S ejer 51% af Beton & Metal Viborg A/S, som er en virksomhed der sælger og varetager mindre opgaver for kunder i byggeindustrien. Virksomheden blev opkøbt d. 1/1-2003 hvor den blev opkøbt til handelsværdi som svarer til egenkapitalen i SPJ Aalborg A/S. Regnskabsmæssigt er virksomheden indregnet som kapitalandel efter indre værdi.

Beton & Metal Viborg A/S har formået at levere et tilfredsstillende resultat siden SPJ Aalborg A/S overtog virksomheden, og man forventer at virksomheden fremadrettet vil præstere stabile resultater.

SPJ Aalborg A/S har siden opstarten formået at vækste hvert år, hvilket blandt andet har skyldes et større fokus for byggeindustrien. Siden opstarten er virksomhedens nettoomsætningen steget med 50%.

Ledelsen betegner den økonomiske udvikling værende som tilfredsstillende. Den økonomiske situation i virksomheden i 2023 er følgende:

- Nettoomsætning på 50. kr. mod 25 mio. kr. sidste år
- Årets resultat er på 20 mio. kr. mod 10 mio. kr. sidste år.
- Aktiverne i selskabet udgår pr. 31/12-2023 35 mio. kr.
- Egenkapitalen udgør 13.424.925. kr.

SPJ Aalborg A/s er en virksomhed som er godt rustet mod udsving i den generelle økonomi i samfundet. Der er tale om en virksomhed som i de seneste år har formået at levere pæne resultater.

Ledelsen er opmærksom på den generelle situation i markedet, og branchen som godt kan indikere at der godt kan ske et fald i aktivitetsvæksten, da byggebranchen i det seneste år har været præget af samfundsmæssige ændringer.

Der stilles forslag om en udlodning af udbytte på 8 mio. kr.

Virksomhed 2: Beton & Metal Viborg A/S

Virksomheden Beton og Metal Viborg A/S blev etableret i 2001, da man oplevede en stigende interesse for mindre opgaver i byggebranchen. Virksomheden leverer Beton og Metal som er mere kundetilpasset den enkle, og dermed har de også en del private kunder. Virksomhedens primære kunder er den private del, men har også oplevet en stigning af totalentreprenør, som har mere kundetilpasset produkter. Beton & Metal Viborg A/S indkøber materiale som de samler, og bearbejder materiale til færdige konstruktioner, og elementer som er direkte kundetilpasset, som kan indgå i bolig eller industribyggeri. Virksomhedens kunder er geografisk spredt over hele landet.

Virksomheden blev i 2003 opkøbt af SPJ Aalborg A/S og valgte at indsætte Emile som direktør, men derudover valgte man at bibeholde den nuværende drift.

Virksomheden har i 2023 15 ansatte som fordeler sig mellem produktionen og administrationen. Siden etablering af virksomheden har den økonomiske situation været stabilt men med

mindre udsving undervejs. Virksomhedens ledelse betegner årets resultat som værende tilfredsstillende. Man har realiseret følgende:

- Bruttofortjeneste på 8 mio. kr. mod 9 mio. kr.
- Årets resultat efter skat er på 1,5 mio. kr. mod 500 t.kr
- Selskabet aktiver udgør 16 mio. kr.
- Egenkapitalen 10.571.931 mio. kr.

Beton & Metal Viborg A/S er ligesom søsterselskabet rustet hvis der skulle ske udsving i byggeindustrien.

Sammenslutning af virksomhederne

Siden man opkøbte Beton & Metal A/S har direktøren Emile overvejet om man med tiden ikke skulle fusionere Beton & Metal A/S ind i SPJ Aalborg A/S. Baggrunden for dette er finansielt betinget og virksomhedens struktur samt man ville mindske administration og produktionsomkostningerne. Det er vurderet at der ville kunne opnås en væsentlig besparelse i koncernens kapacitetsomkostninger.

I forbindelse med overvejelserne om en sammenslutning af virksomheden er der både fordele og ulemper forbundet med at lave en fusion mellem to dattervirksomheder, men ledelsen har vurderet at i situationen her, er der flere fordele end ulemper.

En af fordelene ved fusionen er blandt andet at der vil kunne opnås en større stor drifts fordel i forbindelse med indkøb. Derudover ligner virksomhederne meget hinanden, og SPJ Aalborg A/S produktion er vurderet til at kunne have tilstrækkelig nok kapacitet til at overtage aktiviteten af Beton & Metal Viborg A/S. I forbindelse med fusionen og flytningen af produktionen vil der være engangsomkostninger forbundet hertil, med disse vurderes at ville være mindre end omkostningerne ved ikke at samle produktionen.

Virksomhederne kan gøre gavn af den samme struktur, de samme produktionsforhold samt og få samlet alle deres kapacitetsomkostninger et sted. Ved at man samler koncernens aktiviteter i et selskab vil omkostningerne falde, og man vil opleve en reduktion i lokale- og personaleomkostninger og medarbejderfunktionen vil falde. Det er vigtigt at man i forbindelse med fusionen husker at passe på medarbejderne, og forbedre dem på en ny arbejdskultur.

SPJ Aalborg A/S og Beton & Metal Viborg A/S skal derfor sørge at medarbejderne bliver prioriteret højt, da omtalen blandt medarbejder, og tidligere medarbejder er vigtig.

Hvis det mod forventning ikke lykkes at opnå en vellykket fusion, vil det umiddelbart ikke have en væsentlig betydning for SPJ Aalborg A/S, da de allerede er en virksomhed som har en strategi, og vækstplan der fungerer.

Hvis virksomheden fremadrettet ønsker at købe yderligere virksomheder eller øge deres salgsmarked til udlandet vil det betyde at man i koncernen skal være endnu mere skarp på effektiviseringen og strukturen. Afsluttende vis vurderes det, at fusionen mellem SPJ Aalborg A/S og Beton & Metal Viborg A/S vil bringe flere fordele end ulemper med sig. Det vil være med til at forbedre virksomheden position og marked, samt skabe et selskab hvor vigtige funktioner er samlet.

11. Koncernintern fusion mellem SPJ Aalborg A/S og Beton & Metal A/S

Med henblik på at kunne gennemføre en virksomhedssammenslutning mellem SPJ Aalborg A/S og Beton & Metal A/S er der valgt at fravælge anvendelsen af book value-metoden, og der vil derfor kun være fokus på en koncernintern virksomhedssammenslutning med anvendelse af sammenlægningsmetoden eller overtagelsesmetoden.

For at kunne foretage en præcis måling og vurdering af metoderne, er der opstillet nogle kriterier og forudsætninger der er væsentlig i forbindelse med virksomhedssammenslutningen. Ledelsen ønsker at administrationsbyrden skal være så lav som mulig samtidig med, at man opnår det mest retvisende billede.

Fusionen bliver godkendt og underskrives d. 31. august 2024, hvilket er datoen for virksomhedssammenslutningen. Der ønskes en åbningsbalance pr. 1 januar 2024, hvor det tydeligt fremgår.

Forudsætninger og grundlæggende oplysninger til fusionen:

- Fusionen foretages pr. 31. august 2024
- SPJ Aalborg ApS er det fortsættende selskab
- Fusionsregnskabet udarbejdes ved sammenlægningsmetoden og overtagelsesmetoden
- Fusionen har regnskabsmæssig virkning fra 1. januar 2024

Man ønsker at have et sammenligningsgrundlag for at kunne vurdere betydning og effekten ved at anvendelse af sammenlægningsmetoden og overtagelsesmetoden.

Til at starte med, vil der blive udarbejdet en fusionsbalance pr. 1 januar 2024 med fokus på anvendelsen af sammenlægningsmetoden. I fusionsbalancen skal regnskabsposterne lægges sammen linje for linje, og der skal foretages regulering i det, i forvejen etableret koncernforhold. Der skal regulerings for kapitalandele i SPJ Aalborg A/S, mellemregningerne, frie reserver samt øvrige regulering på egenkapitalen da Beton & Metal A/S er indregnet til indre værdi.

Nedenstående viser balancen i fusionsregnskabet, hvor man kan se sammenlægningen mellem SPJ Aalborg A/S og Beton & Metal A/S balance ved anvendelsen af sammenlægningsmetoden.

Fusionsbalance pr. 31. december 2023						
	Fusionerende selskaber					Fortsættende Selskab
	Beton og Metal A/S	SPJ Aalborg A/S	Noter	Fusionsposteringer		SPJ Aalborg A/S
	kr.	kr.		kr.		kr.
Aktiver						
Anlægsaktiver						
Grunde og bygninger	0	1.975.000		0		1.975.000
Driftsmateriel og inventar	6.575.000	7.600.075		0		14.175.075
Materielle anlægsaktiver i alt	6.575.000	9.575.075		0		16.150.075
Anlægsaktiver i alt	6.575.000	9.575.075		0		16.150.075
Finansielle anlægsaktiver	0			0		0
Kapitalandele i datter virksomhed		12.000.000	1	-12.000.000		0
Materielle anlægsaktiver i alt	0	12.000.000		-12.000.000		0
Finansielle anlægsaktiver i alt	0	12.000.000		-12.000.000		0
Omsætningsaktiver						
Varebeholdninger	2.195.800	3.785.400		0		5.981.200
Tilgodehavende fra salg og tjenesteydelser	3.485.000	5.077.500		0		8.562.500
Igangværende arbejder	1.761.000	2.200.050		0		3.961.050
Udskudte skatteaktiver	727.000	0	6	-375.000		352.000
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		1.580.000	2	-1.580.000		0
Tilgodehavender i alt	8.168.800	12.642.950		-1.955.000		18.856.750
Likvide beholdninger	1.256.200	781.975		0		2.038.175
Omsætningsaktiver i alt	9.425.000	13.424.925		-1.955.000		20.894.925
Aktiver i alt	16.000.000	35.000.000		-1.955.000		37.045.000

Passiver						
Egenkapital						
Virksomhedskapital	700.000	800.000	3	-700.000	800.000	
Nettoopskriving, indre værdi	0	371.931	4	-371.931	0	
Overført resultat	9.871.931	15.571.931	5	-10.928.069	14.515.793	
Egenkapital i alt	10.571.931	16.743.862		-12.000.000	15.315.793	
Hensatte forpligtelser						
Hensættelse til udskudt skat	0	751.000	7	-375.000	376.000	
Hensatte forpligtelser i alt	0	751.000			376.000	
Gældsforpligtelser						
Gæld til realkreditinstitutter	0	5.534.022		0	5.534.022	
Leasingforpligtelse	1.046.051	0		0	1.046.051	
Finansielle instrumenter		1.202.276		0	1.202.276	
Anden gæld	0	2.868.862		0	2.868.862	
Langfristede gældsforpligtelser i alt	1.046.051	9.605.160		0	10.651.211	
Kortfristet del af langfristet gæld	415.416	494.187		0	909.603	
Gæld til pengeinstitutter	692.493	1.810.833		0	2.503.326	
Leverandører af varer og tjenesteydelser	682.946	1.933.651		0	2.616.597	
Forudfaktureringer	0	1.272.528		0	1.272.528	
Gæld til tilknyttede virksomheder	1.580.000	0	2	-1.580.000	0	
Gæld til virksomhedsdeltagere	605.452	0		0	605.452	
Skyldig selskabsskat	0	821.220		0	821.220	
Anden gæld	405.711	1.567.559		0	1.973.270	
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	4.382.018	7.899.978		-1.580.000	10.701.996	
Gældsforpligtelser i alt	5.428.069	17.505.138		-1.580.000	21.353.207	
Passiver i alt	16.000.000	35.000.000		-13.580.000	37.045.000	

Figur 4. Kilde: Egen kilde – ”sammenlægningsmetoden”

Note 1:

I finansielle anlægsaktiver ser man at SPJ Aalborg A/S har kapitalandele for 12.000.000 kr. i dattervirksomheden Beton & Metal A/S. Da Beton & Metal A/S juridisk set ophører skal kapitalandele reguleres i balancen. Som tidligere nævnt har Beton & Metal A/S været indregnet efter indre værdis metode. Efter fusionen udgør regnskabsposten ”kapitalandele i dattervirksomheder” 0 kr.

Note 2:

Hvis man kigger på gældsposten og tilgodehavender mellem SPJ Aalborg A/S og Beton & Metal A/S bliver posterne reguleret til 0 kr., da mellemværende ikke har nogen værdi efter fusionen.

Note 3:

Da man i note 1 har reguleret kapitalandele, har man ligeledes reguleret Beton & Metal A/S’ virksomhedskapital som modsvarer den regulerede kapitalandel. Virksomhedskapitalen i SPJ Aalborg A/S er inden fusionen 800 t.kr., og efter fusionen er den uændret, da virksomhedskapitalen hverken forhøjes eller mindskes i forbindelse med en fusion. Der kan sagtens være

tilfælde hvor man forhøjer kapitalen af en eller anden årsag, men det er der ikke et krav til der bliver.

Note 4:

Hvis man kigger på note 4 som omhandler nettoopskrivning efter indre værdis metode, kan man se, at den reguleres til 0 kr., da det svarer til værdistigningen i Beton & Metal A/S' egenkapital, hvilket betyder at værdistigningen er indregnet i SPJ Aalborg A/S siden de købte kapitalandelene. Den reguleres fra 371.931 kr. til 0 kr. i den sammenlagte fusionsbalance.

Note 5:

Hvis man kigger på overført resultat i Beton & Metal A/S kan man se at den udgør 9.871.931 kr., som bliver reguleret til 0 kr. i fusionsbalancen, som svarer til en del af kapitalandelen som har været indregnet efter indre værdis metode som også er blevet reguleret til 0 kr.

Ved en anvendelse af sammenlægningsmetoden skal virksomhedernes årsrapport være sammenlagt for det pågældende regnskabsår. Derudover skal man ved sammenlægningsmetoden tilpasse sammenligningstal så der i perioden 1. januar – 31 december 2024 være sammenligningstal for 2024 som var virksomhederne én samlet virksomhed.

Note 6 og 7

I note 6 vedrørende udskudt skatteaktiver har man reguleret -375.000 kr., så der i det fortsættende selskab vil være skatteaktiver for 352.000 kr. Derudover ses det, at der er reguleret -375.000 kr. i hensættelse til udskudt skat, så der i det fortsættende selskab er 376.000 kr.

Overtagelsesmetoden

Som hovedregel er det overtagelsesmetoden som anvendes ved en virksomhedssammenslutning. Årsregnskabsloven § 121, stk. 1 siger at hvis der ikke fremgår andre forhold så behandles etablering af et koncernforhold mellem to virksomheder efter overtagelsesmetoden. Hvis man anvender overtagelsesmetoden, skal der ved sammenslutning foretages reguleringer af aktiver og forpligter til dagsværdi⁵⁷. Ved virksomhedssammenslutninger efter overtagelsesmetoder sker dagsværdimåling efter § 122. I modsat til sammenlægningsmetoden hvor man opgør efter indre værdi.

⁵⁷ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 721

I forbindelse med overtagelsesmetoden er der seks elementer som indgår⁵⁸:

7. Definition af den overtagende og overtagne virksomhed
8. Fastlæggelse af overtagelsestidspunktet
9. Opgørelse af købsvederlag
10. Definition og måling af de overtagne aktiver og forpligtelser
11. Måling af minoritetsinteresser
12. Opgørelse af goodwill og/eller negativ goodwill

Ved overtagelsesmetoden er det vigtigt at man fra starten af fastlægger hvilken virksomheden som overtager (overtagende virksomhed), og hvilken virksomhed der bliver overtaget (overtagne virksomhed). Det er den virksomhed der bliver overtaget hvor man skal omregne aktiverne og passiverne til dagsværdi.

Beton & Metal A/S bliver overtaget af SPJ Aalborg A/S, og det er derfor Beton & Metal A/S aktiver og passiver der skal omregnes til dagsværdi. Når man anvender overtagelsesmetoden, er der vigtigt at man får defineret overtagelsestidspunktet korrekt, hvor kontrollen overgår fra sælger til køber.

Når man har opnået kontrol, har man beføjelserne til at styre Beton & Metal A/S økonomiske og driftsmæssige beslutninger.

Opgørelse af købsvederlaget giver sjældent de store problemer. Der er tale om to former for købsvederlag:

1. Et ubetinget købsvederlag består af kontanter eller andre aktiver i virksomheden
2. Et betinget købsvederlag er når der i virksomhedsovertagelsen kan indeholde betingelser som efterfølgende kan blive reguleret

I forbindelse med definition og måling af aktiver og forpligter i Beton & Metal A/S skal de opgøres til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Det gælder også aktiver og passiver der allerede er indregnet, og dem som ikke er indregnet endnu.

Indregning af minoritetsinteresser sker når man som overtagende virksomhed har opnået kontrol. Måling sker til dagsværdi og indregnes 100% uanset, om man som overtagende virksomheden har købt hele virksomheden, eller kun en andel.

⁵⁸ EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24, side 184

En opgørelse over goodwill, ser man på forskellen mellem købsvederlaget på den ene side, og på den anden side ser man på dagsværdien af de overtagne aktiver, forpligtelser, evt. minoritetsinteresser på overtagelsestidspunkt som vil udgøre goodwill eller negativ goodwill.

Nedenstående viser en fusionsbalance hvor man anvender overtagelsesmetoden. Som udgangspunkt vil note 1 – note 5 ikke blive beskrevet, da disse er beskrevet ved sammenlægningsmetoden, og er uændret i overtagelsesmetoden. Jeg er opmærksom op, at gældsposterne også er omfattet af dagsværdi regulering, men jf. fusionsbalancen er det note 11 - 13 som er ændret, øvrige poster er uændret.

Fusionsbalance pr. 31. december 2023						
	Fusionerende selskaber				Fortsættende Selskab	
	Beton og Metal A/S	SPJ Aalborg A/S	Noter	Fusionsposter	SPJ Aalborg A/S	
	kr.	kr.		kr.	kr.	
Aktiver						
Anlægsaktiver						
Grunde og bygninger	0	1.800.500	6	1.405.000	3.205.500	
Driftsmateriel og inventar	6.205.975	7.400.075	7	-725.000	12.881.050	
Materielle anlægsaktiver i alt	6.205.975	9.200.575		680.000	16.086.550	
Anlægsaktiver i alt	6.205.975	9.200.575		680.000	16.086.550	
Immaterielle anlægsaktiver						
Kundekontrakter	369.025	374.500	8		743.525	
Finansielle anlægsaktiver	0			0	0	
Kapitalandele i datter virksomhed		12.000.000	1	-12.000.000	0	
Materielle anlægsaktiver i alt	0	12.000.000		-12.000.000	0	
Finansielle anlægsaktiver i alt	369.025	12.374.500		-12.000.000	743.525	
Omsætningsaktiver						
Varebeholdninger	2.195.800	3.785.400	9	-1.097.500	4.883.700	
Tilgodehavende fra salg	3.485.000	5.077.500	10	-2.354.000	6.208.500	
Igangværende arbejder	1.761.000	2.200.050		-478.500	3.482.550	
Udskudte skatteaktiver	727.000	0		0	727.000	
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		1.580.000	2	-1.580.000	0	
Tilgodehavender i alt	8.168.800	12.642.950		-5.510.000	15.301.750	
Likvide beholdninger	1.256.200	781.975		0	2.038.175	
Omsætningsaktiver i alt	9.425.000	13.424.925		-5.510.000	17.339.925	
Aktiver i alt	16.000.000	35.000.000		-4.830.000	34.170.000	

Passiver						
Egenkapital						
Virksomhedskapital		700.000	800.000	3	-700.000	800.000
Nettoopskriving, indre værdi		0	371.931	4	-371.931	0
Overført resultat		9.871.931	15.571.931	5	-10.928.069	14.515.793
Egenkapital i alt		10.571.931	16.743.862		-12.000.000	15.315.793
Hensatte forpligtelser						
Hensættelse til udskudt skat		0	751.000		0	751.000
Hensatte forpligtelser i alt		0	751.000			751.000
Gældsforpligtelser						
Gæld til realkreditinstitutter		0	5.534.022		0	5.534.022
Leasingforpligtelse		1.046.051	0	12	-489.500	556.551
Finansielle instrumenter			1.202.276		0	1.202.276
Anden gæld		0	2.868.862		0	2.868.862
Langfristede gældsforpligtelser i alt		1.046.051	9.605.160		-489.500	10.161.711
Kortfristet del af langfristet gæld		415.416	494.187		0	909.603
Gæld til pengeinstitutter		692.493	1.810.833	13	-816.075	1.687.251
Leverandører af varer og tjenesteydelser		682.946	1.933.651	11	-1.944.425	672.172
Forudfaktureringer		0	1.272.528		0	1.272.528
Gæld til tilknyttede virksomheder		1.580.000	0	2	-1.580.000	0
Gæld til virksomhedsdeltagere		605.452	0		0	605.452
Skyldig selskabsskat		0	821.220		0	821.220
Anden gæld		405.711	1.567.559			1.973.270
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		4.382.018	7.899.978		-4.340.500	7.941.496
Gældsforpligtelser i alt		5.428.069	17.505.138		-4.830.000	18.103.207
Passiver i alt		16.000.000	35.000.000		-16.830.000	34.170.000

Figur 5. Kilde: Egen kilde – ”Overtagelsesmetoden”

Note 6 og 7:

I forbindelse med materielle anlægsaktiver skal disse opgøres til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Ifølge årsregnskabsloven og IFRS 13 har de ikke fastlagt en metode som skal anvendes når man opgør dagsværdien. Årsagen til dette er, at man ved en hver måling til dagsværdi skal overveje hvilken værdiansættelsesmetode som giver den mest korrekte dagsværdi. I forhold til grunde og bygninger, vil det mest optimale være, hvis der var en identitet grund og bygning som var blevet solgt for nylig, og derud fra kunne man anvende markedsmetoden. For at kunne understøtte værdien vil man kunne anvende eksternt materiale i form af markedsrapport fra colliers.

Opgørelsen viser samlet set at, værdien af anlægsaktiver forhøjet med 380.000 kr. Det skyldes at SPJ Aalborg A/S har en attraktiv placering i Aalborg. Samlet set er Beton & Metal A/S og SPJ Aalborg A/S driftsmateriel og inventar faldet med 1.025.000 kr. det skyldes at en del af maskinerne skal justeres i forbindelse med den samlet produktion samtidig med at der hele tiden sker en ny udvikling, og maskinerne og tekniske anlæg forældes derfor hurtigere.

Note 8:

Ved opgørelsen af immaterielle anlægsaktiver, herunder kundekontrakter skal man se på dagsværdien af de overtagne aktiver. Indregningen af goodwill skal afskrives over den forventede brugstid jf. årsregnskabslovens § 112, stk. 4. Som udgangspunkt vil det være mellem 5-7 år. Hvis man efterfølgende finder ud af at der er korrektioner til overtagelsesbalancen har man mulighed for at ændre de indregnede aktiver og forpligtelser i op til 12 måneder efter overtagestidspunktet.

Note 9:

Virksomheder i alle regnskabsklasser skal indregne og måle deres varebeholdning til kostpris, og der skal ske nedskrivning til nettorealisationssværdi, hvis den er lavere end kostprisen⁵⁹. Det er svært at afgøre hvilke af de indkøbte varer som er på lager på balancetidspunktet. I forbindelse med opgørelsen kan der anvendes FIFO-metoden eller gennemsnitsmetoden. Da der er tale om en produktionsvirksomhed som producerer en del standardiserede varer, vil man ofte anvende standardkostmetoden. Det er vigtigt at Beton & Metal A/S og SPJ Aalborg A/S kan dokumentere at anvendelsen af standardkostmetoden svarer til anvendelsen af FIFO- eller gennemsnitsmetoden.

Note 10:

I forbindelse med tilgodehavender fra salg er der disse nedskrevet med 2.354.000 kr. det skyldes, at der er en forventning i Beton & Metal A/S at debitorerne ikke kan betale deres gæld. Da indregningen af det forventet tab er baseret på et skøn, vil dette blive korigeret i regnskab på et senere tidspunkt når der er konstateret et faktisk tab.

Note 11:

Ved fusionsbalancen mellem Beton & Metal A/S og SPJ Aalborg A/S er der en regulering på 1.169.025, hvilket skyldes at der i forbindelse med sammenslutningen er lavet en samlet opgørelse over kortfristet gæld til virksomhedens leverandører.

Note 12 + 13

Virksomheden har fået en bedre leasingaftale efter fusionen, hvilket har betydet at der er sket en regulering på 487.500 kr. Derudover har virksomhederne fået bedre lånevilkår i forbindelse

⁵⁹ [Regnskabsmæssig behandling af varebeholdninger - BDO](#)

med sammenslutningen, hvilket betyder, at de har kunne omlægge deres lån, og der vil derfor være en regulering op 718.075 kr.

Dekkonklusion

Sammenlægningsmetoden er en overkommelig metode til en virksomhedssammenslutning da sammenlægning sker til regnskabsmæssig værdi, og første dag i regnskabsårets hvor transaktionen sker. Ved brug af sammenlægningsmetoden, vil den købende og sælgende virksomhed regnskabsmæssigt ikke skulle foretage justeringer af værdierne. Der skal ikke foretages en omvurdering af aktiverne og passiver til dagsværdi modsat ved overtagelsesmetoden, og der skal heller ikke indregnes merværdier eller goodwill. De regnskabsmæssige værdier vil være et udtryk for hvordan aktiver og passiver havde været i den seneste årsrapport i den overtagne virksomhed.

Ved overtagelsesmetoden skal man regulere aktier og forpligtelser til dagsværdi jf. § 122. Dagsværdimåling skal være med til at kunne give køber og sælger en større indsigt i værdiansættelsen, og er med til at estimere den rigtige pris som køber og sælger skal udveksle på balancedagen. I forbindelse med værdiansættelsesmetoder ved indregning af dagsværdi er der ikke fastlagt en endelig metode til opgørelsen.

IFRS 3 har opstillet tre metoder som kan danne grundlag for opgørelse af dagsværdien:

1. Markedsmetoden, hvor man bruger relevante oplysninger, hvor man kan sammenligne aktiver og passiver, og tage udgangspunkt i
2. Indkomstmetoden, hvor man konverterer fremtidige beløb
3. Omkostningsmetoder, som viser hvad omkostningen ville være hvis man skulle erstatte aktivitet

Derudover har årsregnskabsloven udarbejdet et dagsværdi hierarki som skal understøtte værdiansættelsen af de finansielle instrumenter:

1. Salgsværdien på et velfungerende marked
2. Salgsværdien for den enkelte bestanddel
3. Kapitalen værdien som er beregnet ved hjælp af almindelige værdiansættelsesmetoder og teknikker
4. Kostprisen anvendes til værdiansættelse som undtagelse til lovens regel om dagsværdi, men det er ikke muligt at opgøre en salgsværdi man kan bruge

Man skal som udgangspunkt forsøge at aflægge regnskabs efter niveau 1, som er salgsværdien på et velfungerende marked, og ikke niveau 4 som er værdiansættelse til kostpris.

En omregning af regnskabsmæssige værdier til dagsværdi vil give en del mere arbejde, hvilket er vigtigt at vurdere i forbindelse med valg af metode. Når man anvender overtagelsesmetoden, skal de forskelsbeløb som er imellem købsvederlaget, og de eventuelle justerede værdier indregnes som goodwill i købers balance. Hvis man ser på det i en koncernsammenhæng er det ikke hensigtsmæssigt da man ved, at koncerninternt goodwill skal elimineres i koncernregnskabet.

Det er vigtigt at man som virksomhed kigger på hvilken situation man står i, og hvad der er nødvendigt at måle for at kunne give det mest retvisende billede. Da man sidder på begge sider af bordet i ved sammenslutningen, er det svært at skulle værdiansættelse virksomheden. Det kan være med til at give problemer, og man kan risikere at være overse vigtige informationer. Overtagelsesmetoden er en metode som kræver en del administrativt arbejde, men er således også en metode hvor man er sikre på, at alle områder vil blive gennemgået nøje. Sammenlægningsmetoden er en overkommelig metode til en virksomhedssammenslutning, i og med at sammenlægning sker til regnskabsmæssig værdi, og første dag i regnskabsårets hvor transaktionen sker.

12. Konklusion

Når man som virksomhed vælger, at der skal ske en sammenslutning, er det en stor økonomisk beslutning og investering. Det er en beslutning som skal være med til at skabe en konkurrencemæssig fordel fx større markedsandel, og dermed en forudsætning for en større indtjening. I forbindelse med en virksomhedssammenslutning er det vigtigt, at årsrapporten efter sammenslutningen stadigvæk giver et retvisende billede af den økonomiske situation i virksomheden. En virksomhedssammenslutning kan foretages ved forskellige metoder, blandt andet ved fusion og opkøb, aktieombytning og tilførsel af aktiver.

I forbindelse med lovændring nr. 738 d.1. juni 2015 er der sket en ændring så man ved eksterne virksomhedssammenslutninger kun har mulighed for at gøre brug af overtagelsesmetoden, men anvendelsesmulighederne er uændret ved koncerninterne sammenslutninger.

Det afsluttende projekt har haft til formål at kigge på den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger, med særlig fokus på koncerninterne fusioner, og det retvisende billede. Gennem projektet er problemstillingen blevet analyseret og behandlet. Der er taget udgangspunkt i problemformuleringsunderspørgsmål.

Underspørgsmål 1: Hvilken af de tre regnskabsmæssige metoder giver det mest retvisende billede jf. årsregnskabslovens § 11?

I forbindelse med aflæggende af en årsrapport er der nogle helt grundlæggende krav som er beskrevet i en begrebsramme, som skal være med til at underbygge det retvisende billede for årsregnskabet. Generelt indeholder Årsregnskabsloven meget få bestemmelser om virksomhedssammenslutninger – og de primære bestemmelser fremgår af ÅRL §§ 121-123. Et årsregnskab skal udarbejdes så man som regnskabsbruger kan anvende det i forbindelse med en økonomisk beslutning.

Når der sker en virksomhedssammenslutning, er der en række krav fra lovgivningen side af, til hvilke oplysninger som skal oplyses i den overtagende virksomheds årsrapport. Oplysningerne skal være med til at sikre det retvisende billede for årsrapporten og er med til at give regnskabsbrugerne oplysning som de finansielle og ikke-finansielle informationer om virksomheden.

For at kunne vurdere hvilken at metoderne indenfor virksomheds sammenslutninger som giver det mest retvisende billede jf. årsregnskabslovens §11, har jeg redegjort for begrebet ” det

retvisende billede”, som skal give en forståelse af det retvisende billede, og være med til at danne grundlag for valg af metode.

I forbindelse med de koncernerne metoder og hvilke af disse tre som giver et mest retvisende billede jf. årsregnskabsloven § 11 kan det konkluderes at det er en meget individuel vurdering, man er nødt til at tage som virksomhed.

Siden man opkøbte Beton & Metal A/S har direktøren Emile overvejet om man med tiden ikke skulle fusionere Beton & Metal A/S ind i SPJ Aalborg A/S. Baggrunden for dette er finansielt betinget og virksomhedens struktur, samt et ønske om at mindske administration og produktionsomkostningerne. Det er vurderet at der ville kunne opnås en væsentlig besparelse i koncernens kapacitetsomkostninger.

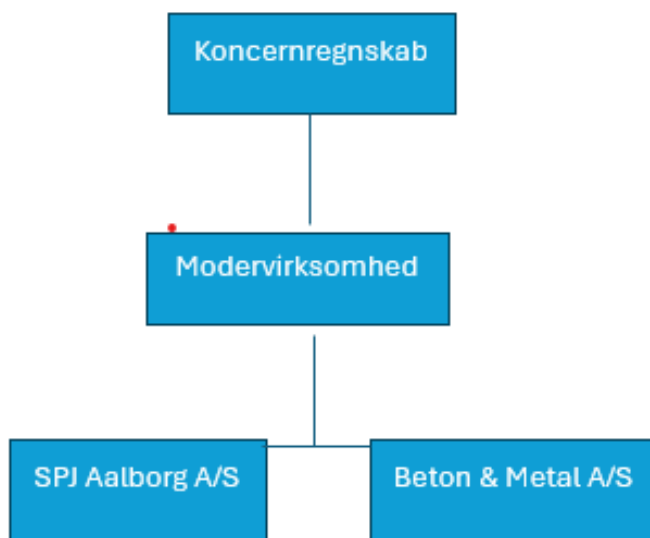
Virksomhederne kan gøre gavn af den samme struktur, de samme produktionsforhold samt og få samlet alle deres kapacitetsomkostninger et sted. Ved at man samler koncernens aktiviteter i et selskab vil omkostningerne i falde, og man vil opleve en reduktion i lokale- og personaleomkostninger, medarbejderfunktionen vil falde, da det forventes at man ved at sammenlægge det hele i en virksomhed kan reducere medarbejderne i Beton & Metal A/S.

Hvis man kigger på de tre metoder, er administrationsbyrden ved overtagelsesmetoden væsentlig større end ved sammenlægningsmetoden. Ved sammenlægningsmetoden er der krav og tilpasningstal, hvilket der allerede er, i koncernen, og dermed vil det ikke give en væsentlig administrationsbyrde. Hvis man ønsker at anvende book value-metoden, er det en metode så minder om sammenlægningsmetoden, og er en metode som er håndgribelig og let at anvende. Det vurderes, at administrationsbyrden er høj ved overtagelsesmetoden og lav ved sammenlægningsmetoden og book value-metoden.

I forhold til det retvisende billede jf. årsregnskabslovens § 11, vurderes det, at alle tre metoder giver et retvisende billede – men at der er forskel på hvilken af metoderne som giver mest mening at anvende.

Hvis man vælger at anvende overtagelsesmetoden, skal der som tidligere nævnt foretages regulering af aktiver og passiver til dagsværdi. Formålet med dette, er at kunne estimere den pris som køber og sælger udveksler på balancedagen, som svarer til de nuværende markedsvilkår.

Da der er tale om en virksomhedssammenslutning med to søsterselskaber vil det ikke være oplagt at anvende overtagelsesmetoden. Det skyldes blandt andet, at der ved overtagelsesmetoden skal laves en opgørelse over goodwill, hvor man ser på forskellen mellem købsvederlaget på den ene side, og på den anden side ser man på dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill indregnes i balancen og afskrives over den forventede brugstid. Jf. årsregnskabsloven § 112, stk. 4, skal negativ goodwill indregnes i resultatopgørelsen som en indtægt på overtagelsestidspunktet, men i forbindelse med udarbejdelsen af koncernregnskabet vil opgørelsen af goodwill være ligegyldig.

Figur 6. Kilde: Egen kilde – ”koncernoversigt”

Hvis man som virksomhed vælger at gøre brug af sammenlægningsmetoden vil man ikke skulle foretage en omvurdering af aktiver og passiver til dagsværdi, men der krav om sammenligningstal. De regnskabsmæssige værdier vil være et udtryk for hvordan aktiver og passiver har været i den seneste årsrapport i den overtagne virksomhed. Da der er tale om en sammenslutning mellem to søsterselskaber er tallene allerede lagt sammen i koncernen, og det vil derfor være en metode som er forholdsvis let at anvende, og en metode som giver et retvisende billede.

Til sidst har man mulighed for at anvende book value-metoden. Book value-metoden minder en del om sammenlægningsmetoden, både ved metoderne og udfordringerne.

Der er to grundlæggende ting som adskiller sammenlægningsmetoden og book value metoden fra hinanden.

1. book value-metoden gennemføres overdragelsen regnskabsmæssigt som udgangspunkt ved overgangen af kontrol
2. Der stilles ikke krav om, at man ved brug af book value-metoden laver en tilpasning af sammenligningstal

Metoden er let at anvende, og det vil derfor opfylde ledelsens krav om at administrationsbyrden skal være så lav som mulig.

Underspørgsmål 2: *Er der en af metoderne man som virksomhedsovertager (bestemmer) foretrækker at der anvendes?*

Som tidligere nævnt er hovedreglen ved virksomhedssammenslutninger overtagelsesmetoden, men historisk set, ser man at interessen for at anvende book value-metoden er kommet, da det er en mere håndgribelig samtidig med, at metoden ikke er nær så omfattende og bruge.

Underspørgsmål 3: *Hvilken risikofaktorer kan der være forbundet med virksomhedssammenslutninger?*

Det er vigtigt at man tidligt i processen fastlægger hvilken virksomhed der overtager, og hvilken der bliver overtaget, da det er nødvendigt i forhold til hvilke nettoaktiver der skal omvurderes til dagsværdi. IFRS 3 kræver at der bliver identificeret en overtagende part som er den virksomhed der opnår kontrol over den sammensluttede virksomhed. Ifølge IFRS 3 skal alle ukompliceret sammenslutninger behandles efter overtagelsesmetoden, da sammenlægningsmetoden ikke er tilladt for de virksomhedssammenslutninger der er omfattet af IFRS 3.

De risici der kan være ved den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger, knytter sig til de regnskabsmæssige vurderinger og skøn, der er i forbindelse med anvendelsen af overtagelsesmetoden hvor man skal opgøre en dagsværdi.

Til sidst vurderes det, at fusionen mellem SPJ Aalborg A/S og Beton og Metal Viborg A/S vil bringe flere fordele end ulemper med sig. Det vil være med at forbedre virksomhedens position og marked samt skabe et selskab hvor vigtige funktioner er samlet.

Problemformulering: Den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutningen med særligt fokus på koncerninterne fusioner, og det retvisende billede

Konklusionen på projektet er derfor, at der ikke er en enkelt metode der kan ses for at være den rette og mest retvisende ved koncerninterne fusioner i praksis. Enhver situation kræver en individuel vurdering af virksomheden og de særlige forhold, for at kunne vælge den mest passende metode til behandling af virksomhedssammenslutninger. Inden man som virksomhed skal foretage metodevalg, skal der gøres grundige overvejelser i forhold hvad der er mest hensigtsmæssigt for virksomheden at anvende.

13. Litteraturfortegnelse

Lovgivning, regnskabsstandarder og regnskabsvejledninger

- Årsregnskabsloven (danskelove.dk)
- Forholdet mellem bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger i årsregnskabsloven og IFRS (IFRS 3) | erhvervsstyrelsen.dk
- IFRS-bog-2022-IFRS-3.pdf
- Krav til årsrapportens indhold | erhvervsstyrelsen.dk
- Årsregnskabsloven § 22 a (danskelove.dk)
- Årsregnskabsloven § 11 (danskelove.dk)
- Årsregnskabsloven § 33 (danskelove.dk)

Bøger og publikationer

- EY, "Indsigt i årsregnskabsloven – EY's praktiske guide til forståelse af loven", 10 udgave 2023/24

Øvrige kilder

- Regnskabsmæssig behandling af varebeholdninger - BDO
- Usikkerhed er den helt store vækstbarriere i 2023 - DI (danskindustri.dk)

14. Bilagsoversigt

Bilag 1. Figur 1.” Egen Kilde”

Bilag 2. Figur 2. Kilde: PWC, artikler 2024

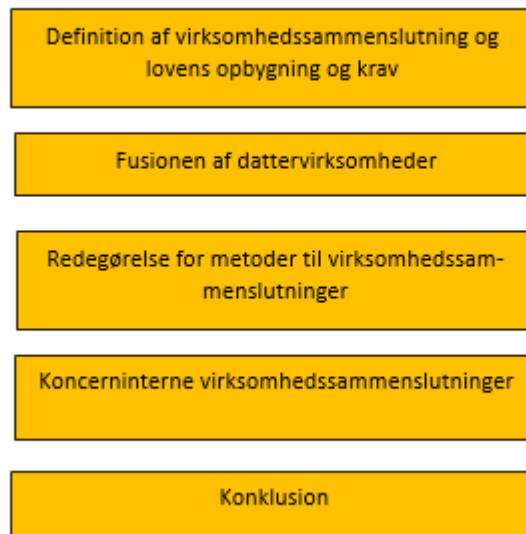
Bilag 3. Figur 3. Kilde EY “ indsigt i årsregnskabsloven”, 10 udgave 2023/24, side 50

Bilag 4.Figur 4. Kilde: Egen kilde ” Sammenlægningsmetoden”

Bilag 5.Figur 5. Kilde: Egen kilde ” Overtagelsesmetoden”

Bilag 6.Figur 6. Kilde: Egen kilde– ” Koncernoversigt”

Bilag 1 - Figur 1.” Egen Kilde”

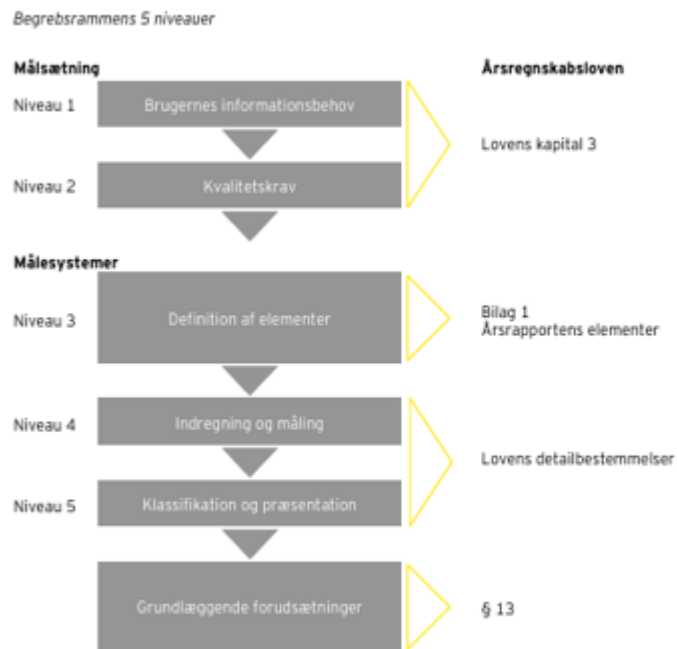

Bilag 2 - Figur 2. Kilde: PWC, artikler 2024

	Klasse B		Klasse C (mellem)		Klasse C (stor)	
	Gældende	Nye	Gældende	Nye	Gældende	Nye
Nettoomsætning (mio. kr.)	89	111	313	391	> 313	> 391
Balancesum (mio. kr.)	44	55	156	195	> 156	> 195
Gns. antal ansatte	50	50	250	250	> 250	> 250

Figur 2. Kilde PWC, artikler 2024

Bilag 3 - Figur 3. Kilde EY “indsigt i årsregnskabsloven”, 10 udgave 2023/24, side 50

Figur 3. Kilde EY “indsigt i årsregnskabsloven”, 10 udgave 2023/24, side 50.

Bilag 4.- Figur 4. Kilde: Egen kilde ”Sammenlægningsmetoden”

Fusionsbalance pr. 31. december 2023						
	Fusionerende selskaber					Fortsættende Selskab
	Beton og Metal A/S	SPJ Aalborg A/S	Noter	Fusionsposteringer		SPJ Aalborg A/S
	kr.	kr.		kr.		kr.
Aktiver						
Anlægsaktiver						
Grunde og bygninger	0	1.975.000		0		1.975.000
Driftsmateriel og inventar	6.575.000	7.600.075		0		14.175.075
Materielle anlægsaktiver i alt	6.575.000	9.575.075		0		16.150.075
Anlægsaktiver i alt	6.575.000	9.575.075		0		16.150.075
Finansielle anlægsaktiver	0			0		0
Kapitalandele i datter virksomhed		12.000.000	1	-12.000.000		0
Materielle anlægsaktiver i alt	0	12.000.000		-12.000.000		0
Finansielle anlægsaktiver i alt	0	12.000.000		-12.000.000		0
Omsætningsaktiver						
Varebeholdninger	2.195.800	3.785.400		0		5.981.200
Tilgodehavende fra salg og tjenesteydelser	3.485.000	5.077.500		0		8.562.500
Igangværende arbejder	1.761.000	2.200.050		0		3.961.050
Udskudte skatteaktiver	727.000	0	6	-375.000		352.000
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		1.580.000	2	-1.580.000		0
Tilgodehavender i alt	8.168.800	12.642.950		-1.955.000		18.856.750
Likvide beholdninger	1.256.200	781.975		0		2.038.175
Omsætningsaktiver i alt	9.425.000	13.424.925		-1.955.000		20.894.925
Aktiver i alt	16.000.000	35.000.000		-1.955.000		37.045.000
Passiver						
Egenkapital						
Virksomhedskapital	700.000	800.000	3	-700.000		800.000
Nettoopskriving, indre værdi	0	371.931	4	-371.931		0
Overført resultat	9.871.931	15.571.931	5	-10.928.069		14.515.793
Egenkapital i alt	10.571.931	16.743.862		-12.000.000		15.315.793
Hensatte forpligtelser						
Hensættelse til udskudt skat	0	751.000	7	-375.000		376.000
Hensatte forpligtelser i alt	0	751.000				376.000
Gældsforpligtelser						
Gæld til realkreditinstitutter	0	5.534.022		0		5.534.022
Leasingforpligtelse	1.046.051	0		0		1.046.051
Finansielle instrumenter		1.202.276		0		1.202.276
Anden gæld	0	2.868.862		0		2.868.862
Langfristede gældsforpligtelser i alt	1.046.051	9.605.160		0		10.651.211
Kortfristet del af langfristet gæld	415.416	494.187		0		909.603
Gæld til pengeinstitutter	692.493	1.810.833		0		2.503.326
Leverandører af varer og tjenesteydelser	682.946	1.933.651		0		2.616.597
Forudfaktureringer	0	1.272.528		0		1.272.528
Gæld til tilknyttede virksomheder	1.580.000	0	2	-1.580.000		0
Gæld til virksomhedsdeltagere	605.452	0		0		605.452
Skyldig selskabsskat	0	821.220		0		821.220
Anden gæld	405.711	1.567.559		0		1.973.270
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	4.382.018	7.899.978		-1.580.000		10.701.996
Gældsforpligtelser i alt	5.428.069	17.505.138		-1.580.000		21.353.207
Passiver i alt	16.000.000	35.000.000		-13.580.000		37.045.000

Bilag 5 - Figur 5. Kilde: Egen kilde ”Overtagelsesmetoden”

Fusionsbalance pr. 31. december 2023						
	Fusionerende selskaber				Fortsættende Selskab	
	Beton og Metal A/S	SPJ Aalborg A/S	Noter	Fusionsposteringer	SPJ Aalborg A/S	
	kr.	kr.		kr.	kr.	
Aktiver						
Anlægsaktiver						
Grunde og bygninger	0	1.800.500	6	1.405.000	3.205.500	
Driftsmateriel og inventar	6.205.975	7.400.075	7	-725.000	12.881.050	
Materielle anlægsaktiver i alt	6.205.975	9.200.575		680.000	16.086.550	
Anlægsaktiver i alt	6.205.975	9.200.575		680.000	16.086.550	
Immaterielle anlægsaktiver						
Kundekontrakter	369.025	374.500	8		743.525	
Finansielle anlægsaktiver	0			0	0	
Kapitalandele i datter virksomhed		12.000.000	1	-12.000.000	0	
Materielle anlægsaktiver i alt	0	12.000.000		-12.000.000	0	
Finansielle anlægsaktiver i alt	369.025	12.374.500		-12.000.000	743.525	
Omsætningsaktiver						
Varebeholdninger	2.195.800	3.785.400	9	-1.097.500	4.883.700	
Tilgodehavende fra salg	3.485.000	5.077.500	10	-2.354.000	6.208.500	
Igangværende arbejder	1.761.000	2.200.050		-478.500	3.482.550	
Udskudte skatteaktiver	727.000	0		0	727.000	
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		1.580.000	2	-1.580.000	0	
Tilgodehavender i alt	8.168.800	12.642.950		-5.510.000	15.301.750	
Likvide beholdninger	1.256.200	781.975		0	2.038.175	
Omsætningsaktiver i alt	9.425.000	13.424.925		-5.510.000	17.339.925	
Aktiver i alt	16.000.000	35.000.000		-4.830.000	34.170.000	
Passiver						
Egenkapital						
Virksomhedskapital	700.000	800.000	3	-700.000	800.000	
Nettoopskriving, indre værdi	0	371.931	4	-371.931	0	
Overført resultat	9.871.931	15.571.931	5	-10.928.069	14.515.793	
Egenkapital i alt	10.571.931	16.743.862		-12.000.000	15.315.793	
Hensatte forpligtelser						
Hensættelse til udskudt skat	0	751.000		0	751.000	
Hensatte forpligtelser i alt	0	751.000			751.000	
Gældsforpligtelser						
Gæld til realkreditinstitutter	0	5.534.022		0	5.534.022	
Leasingforpligtelse	1.046.051	0	12	-489.500	556.551	
Finansielle instrumenter		1.202.276		0	1.202.276	
Anden gæld	0	2.868.862		0	2.868.862	
Langfristede gældsforpligtelser i alt	1.046.051	9.605.160		-489.500	10.161.711	
Kortfristet del af langfristet gæld	415.416	494.187		0	909.603	
Gæld til pengeinstitutter	692.493	1.810.833	13	-816.075	1.687.251	
Leverandører af varer og tjenesteydelser	682.946	1.933.651	11	-1.944.425	672.172	
Forudfaktureringer	0	1.272.528		0	1.272.528	
Gæld til tilknyttede virksomheder	1.580.000	0	2	-1.580.000	0	
Gæld til virksomhedsdeltagere	605.452	0		0	605.452	
Skyldig selskabsskat	0	821.220		0	821.220	
Anden gæld	405.711	1.567.559			1.973.270	
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	4.382.018	7.899.978		-4.340.500	7.941.496	
Gældsforpligtelser i alt	5.428.069	17.505.138		-4.830.000	18.103.207	
Passiver i alt	16.000.000	35.000.000		-16.830.000	34.170.000	

Bilag 6. - Figur 6. Kilde: Egen kilde– ”koncernoversigt”

